

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 112 (3362)

СУБОТА,
19 червня
2004 року

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Температура політичної енергії

У період загострення політичних дискусій, особливо напередодні виборів, достовірність, об'єктивність та незаполітизованість ЗМІ мають особливе значення. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час зустрічі з делегацією Міжнародної інформаційної групи «Інтерфакс» на чолі з її президентом Михайлом Комісаром.

Як повідомив прес-секретар Голови Верховної Ради України Ігор Сторожук, співрозмовники відзначили важливість активізації співробітництва між Україною та Росією в інформаційній сфері. На думку В. Литвина, український парламент повинен ретельніше працювати над законодавчою базою у сфері мас-медіа, спрямованою, зокрема, на захист авторських прав журналістів, у тому числі й працівників інформаційних агентств. Голова Верховної Ради України висловився за проведення напередодні президентських виборів в Україні політичного діалогу, «круглих столів» між різними політичними силами. «Оскільки температура політичної енергії в Україні наростає, важливо, щоб вона не перевищувала нормальну температуру людського тіла, — сказав В. Литвин. — Бо інакше це вже хвороба».

Характеризуючи україно-російські відносини загалом, В. Литвин відзначив, що між Верховною Радою України та обома палатами парламенту Російської Федерації встановилися «чудові партнерські й дружні відносини». Восени має відбутися візит Голови Верховної Ради України до Росії.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Приватизація «Є»

Ранкове засідання 18 червня

Як надалі приватизуватимуть підприємства так званої групи «Є» — підприємства, що мають стратегічне значення та посідають монопольне становище в економіці України? Особливої актуальності це питання набуло після скандальної приватизації «Криворіжсталі». На думку 235 депутатів, які підтримали законопроект «Про формування конкурентних засад у процесі приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі в майні юридичних осіб», надалі ця приватизація відбуватиметься на основі єдиних конкурсних умов. Вони вважають, що цим законом нарешті буде наведено лад у сфері приватизації. Як зазначив доповідач Василь Надрага (група «Союз»), єдина мета цього законопроекту — щоб усі державні частки акцій продавали лише на конкурентних засадах та щоб до них застосовували єдині конкурсні умови за максимальної прозорості самих конкурсів. Цю думку підтримав співдоповідач, перший заступник голови Комітету ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Володимир Дем'яшин і закликав ухвалити цей законопроект у цілому.

(Закінчення на 2-й стор.).

НАШІ ЗА КОРДОНОМ

Капітан і старпом судна «Навстар-1» повернулися на батьківщину з іракської в'язниці

Капітан і старший помічник судна «Навстар-1» Микола Мазуренко та Іван Сошенко, котрі перебували в іракській в'язниці Абу-Грейб за обвинуваченням у контрабанді палива, повернулися в Україну. До них не допустили не тільки журналістів, а й навіть близьких родичів. Другинам дозволили лише здалеку побачити своїх чоловіків, яких на настійну вимогу Уповноваженого з прав людини Ніни Карпачової відправили для обстеження до лазарету Лук'янівського СІЗО.

(Закінчення на 2-й стор.).

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Свято витинанки

У рамках Року Польщі в Україні в столичному «Українському домі» відбулася виставка «Польська народна витинанка», де показано колекцію витинанок із приватного Музею народного мистецтва в Отренбусах біля Варшави (директор-засновник музею — професор-етнолог Варшавського університету Маріян Прокопек). Виставка організована Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Рильського за підтримки Міжнародної асоціації українців. Ці маленькі шедеври вже побували в Коломиї й Чернівцях. Із Києва колекція помандрувала на Івано-Франківщину, до Музею народного мистецтва та побуту Гуцульщини в Косові.

Завтра — День медичного працівника

Люди найгуманнішої професії

Сердечно вітаю вас, людей найгуманнішої професії, зі святом — Днем медичного працівника.

В Україні у цій сфері сьогодні чимало складних проблем. Незважаючи на зростання обсягів асигнувань у медичну галузь, вони ще далекі від фактичних потреб. Тим більше шануюмо ми самовіддану працю, справжнє подвижництво колективів лікувальних і наукових закладів, лікарів і вчених, середніх та молодших медичних працівників, які ціною неймовірних зусиль підтримують належний рівень медичної допомоги населенню. Наша медицина дедалі активніше прилучається до світового досвіду, освоює сучасні технології, операційні та лікувальні методики.

І все-таки ще треба докласти великих зусиль, щоб відновити віру людей у спроможність держави реально захистити їх здоров'я. Верховна Рада України вважає одним із головних своїх завдань підтримку галузі, підвищення соціального статусу

су медичного працівника, створення надійного, зрозумілого всім механізму реалізації конституційного права громадян на охорону здоров'я. Тут потрібен комплексний підхід, який охоплював би все — вдосконалення профілактичної роботи і медичного обслуговування, поліпшення умов життя та праці людей, екологічного та санітарного стану довкілля, розвиток фізичної культури і спорту, впровадження здорового способу життя. У вирішенні цих питань держава сподівається на зустрічний рух з боку медичних колективів, органів місцевого самоврядування, підприємств усіх форм власності.

Бажаю медичним працівникам, організаторам охорони здоров'я успіхів у нелегкій, благородній праці, так потрібній людям.

Міцного вам здоров'я, щастя і добра.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

КОМЕНТАР

Бажаємо вам свободи!

Народна аксіома «Лікар ситий — і хворому легше» не потребує доведення. Проте життя доводить її щодня. Ми скаржимося на якість одержуваної безплатної медичної допомоги, нарікаємо на неухважність лікаря (мовляв, прибіг, не роздягаючись, коло порога виписав рецепт і втік), висловлюємо невдоволення з приводу тривалого чекання дільничного терапевта, викликаного додоמו, тощо. Але, висуваючи претензії до медичного сервісу, ми, його користувачі, часом забуваємо про людей у білих халатах. Про тих, хто, одержуючи мізерні зарплати, все-таки лікує нас. І тільки тоді, коли їм стане жити ситніше, а медицина фінансуватиметься не на залишкових, а на пріоритетних засадах, — тоді й пацієнтам полегшає...

(Закінчення на 3-й стор.).

Своє професійне свято працівники Одеської обласної дитячої клінічної лікарні зустрічають, як завжди — в операційних, у палатах із хворими, у боротьбі за здоров'я своїх малих пацієнтів. Адже лікарня — головний лікувальний заклад півдня України в галузі дитячої хірургії і травматології — щорічно допомагає більш як 13 тисячам дітей, а амбулаторно-поліклінічно ще більше — до 100 тисяч. На цьому знімку Олександра СЕРОГО (Укрінформ) зафіксовано момент операції з видалення кісти печінки.

А в Національному виставковому центрі «Експоцентр України» до свята ВО «Медпаратура» представило пересувні кабінети лікарів (на знімку Володимира ФАЛІНА (Укрінформ)).

Рятівна соломинка для хворих на інсульт

Учора у Вінниці відкрито перше в області спеціалізоване відділення з лікування і профілактики мозкового інсульту. Створення нового лікувального підрозділу зумовлене різким збільшенням випадків захворювань на підступну недугу: протягом останніх п'яти років їх кількість зросла майже на 15 відсотків. Як стверджують медики, 46 відсотків хворих, на жаль, помирають у перший місяць. З тих, кого вдається врятувати, до трудової діяльності повертаються лише 10 відсотків.

Нове відділення відкрито на базі обласної психоневрологічної лікарні імені Ющенка за фінансової підтримки обласної влади. Крім того, кошти на його створення виділила низка підприємств і організацій міста. Обласне управління охорони здоров'я передало медикам спеціальний реанімобіль, завдяки чому першу невідкладну допомогу хворому можна надати ще до того, як його доставлять до лікарні, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Передплатити «Голос» ніколи не пізно

Як вважають поштовики, доля передплати іноді вирішується в останній день кампанії. Щоб перевірити це твердження, в луганському відділенні поштового зв'язку №1 саме в цей період було організовано «День передплатника» спеціально для парламентської газети. Переконалися: поштовики не помиляються. «Голос України» цього дня передплатили майже десять осіб. Майбутній економіст Олена Михайлова (на знімку) вирішила зробити прийомне своєму батькові — прохіднику шахти «Луганська». Він цікавиться політикою, отже, газета йому сподобається. Сама Олена також одержала подарунок, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Чи задоволені ви якістю меддопомоги в державних лікувальних закладах?

БЛІЦОПИТУВАННЯ — КИЇВ

Марія Гришай, завідувачка відділу природних методів оздоровлення людини Українського інституту екології людини:

— Ні, бо відсутній комплексний підхід до людини, який є у східної аюрведичної медицини з нашим корінням.

Олександр Шимко, заслужений тренер України зі спортивної ходьби:

— Я живу за власною системою оздоровлення. Анатолій Грач, пенсіонер:

— Так, особливо після

лікування в Київському центрі хірургії гриж, який очолює професор Ярослав Фелештинський. Щиро дякую за турботу і високий професіоналізм.

Таїса Задорожна, психолог:

— Украй не задоволена. Три тижні суцільних поборів у стаціонарі, від чого лікування все одно не покращилося.

Любов Ярмоленко, вчителька англійської мови:

— Користуюся послугами приватних клінік.

Розпитувала Людмила ОПАНАСЕНКО.

КОРОТКО ПРО ВАЖЛИВЕ

Учора

■ В офісі партії «Реформи і порядок» відбулися «Реформи за каваю» на тему: «Уряд визнав приховані доходи бюджету. Куди вони підуть?».

Сьогодні

■ У столиці урочисто відкриють фестиваль-турнір бойових мистецтв «Козацькі джерела». Вони присвячені року козацтва в Києві.

У понеділок

■ Відбудеться «Круглий стіл» «Якими бути теледебатам кандидатів у президенти України?». Організатори — Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, Громадська рада з питань свободи слова.

Інноваційна модель має бути керованою

Виступ Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА на парламентських слуханнях «Економічна політика України: актуальні питання» 16 червня 2004 року

Шановні учасники парламентських слухань, шановні колеги! Сьогодні ми маємо обговорити вкрай важливу і надзвичайно складну тему, точніше — базовий, ключовий напрямок основних засад внутрішньої політики України.

Сучасний період розвитку нашої економіки можна називати по-різному — криза, трансформація, перехід; але всі ці визначення об'єднують одна риса: цей етап є руйнуванням попередньої системи та пошуком, експериментуванням з новими ідеями.

За визначенням економістів, перше десятиріччя своєї незалежної історії Україна пережила в перехідному стані — від командно-авторитарної, чи, як її називають ще, командно-адміністративної системи до ринково-демократичної.

За цей час процес політичного державотворення перейшов критичну межу, за якою повернення до попередньої системи політичних координат є неможливим. Однак у перебудові економічної складової суспільства прогрес набагато скромніший. Такої повільності і таких складнощів ніхто не очікував. Навіть перимістичні варіанти перебігу перехідних процесів в економіці насправді виявились надто оптимістичними.

У промисловому секторі до занепаду дійшли не відсталі виробництва, а відносно нові науково-технологічні комплекси, засновані впродовж 70-х і навіть 80-х років.

В аграрній сфері спостерігається фактично деградація науково-технологічного рівня. Три чверті продукції створюється ручною працею з мінімальним, а точніше, неприпустимо низьким залученням малої механізації. Залишаються в минулому поняття селекції, сівозмісн і навіть хімічного захисту рослин.

Не справдилися надії на вибух підприємницької активності.

Маємо визнати: Україна друге десятиліття незалежного існування продовжує з гіршими стартовими позиціями, ніж мала одразу після розпаду Радянського Союзу.

Виявлює, що національний суверенітет і ліквідація попередньої ідеології самі по собі ще не є тією «нітькою Аріадни», яка несхибно виводить народ у широкий світ свободи і процвітання.

Тому цілком очевидним є висновок: ми не перейшли з «другого» світу до «першого», а опинилися в «третьому». Належність до останнього зводить нанівещ переваги суверенітету, оскільки змушує переживати бідність, відсталість, несамоцінність, тягар зовнішніх боргів, принизливе почуття меншовартості.

Зазначена ситуація ставить нас перед необхідністю концентрувати зусилля учасників парла-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

ментських слухань на серйозних науково виважених прогнозах і передбаченнях того, що має бути. Ми маємо дати насамперед об'єктивну, чесну оцінку того економічного стану, в якому опинилась Україна. І це повинно слугувати тією платформою, тією основою, відштовхуючись від якої ми повинні вибудувати подальші плани.

Гадаю, що в ході парламентських слухань нам не потрібно одягати одне одному рожеві окуляри, а визначитися, як досягти оптимально-бажаних результатів економічного розвитку.

Попереднє озайомлення з тематикою сьогоднішніх доповідей та виступів доводить, що основний акцент, очевидно, робитиметься на інноваційній моделі економічного зростання. Такий підхід є вкрай злободенним. Однак, шановні колеги, чим більш наполегливо ми сповідуємо таку бажану інноваційну модель, тим більш виважено і критично маємо оцінювати сьогоденні досягнення, наш реальний потенціал.

Дехто поспішає офіційно задекларувати, як на мене, бажане за дійсне, заявляючи, що «українське економічне диво в дійсності вже започатковане». На противагу такому оптимізму інший відомий вчений-економіст наголошує: «Наш успіх тим більший, чим більше ми порівнюємо самі себе з собою». Гіркий сарказм, але, гадаю, він є правдивим.

З урахуванням тіньової складової національний продукт на душу населення в Україні менший від східноєвропейських сусідів у 4—5 разів. Для подолання такого розриву необхідно підтри-

мувати темпи зростання реального ВВП десь на рівні 15—17 відсотків на рік упродовж десятиріччя, за умови, що ці країни зможуть на місці й чекатимуть, допоки ми підтягнемося до них. А для того, щоб досягти рівня 1990 року, потрібно до 2010 року, а це практично сім років, щорічно приростати темпами не нижче 10 відсотків, тобто тими темпами, які ми сьогодні маємо.

Зазначений прогрес в Україні стане реальністю, якщо в країні буде керована інноваційна модель розвитку суспільства, хочу підкреслити: керована. Вирішальну роль тут має відігравати політична воля.

Створення нової технологічно-виробничої основи вимагає значних фінансових ресурсів. Мрійливі прогнози щодо західних інвестицій навівають крилату фразу нашої видатної поетеси Лесі Українки: «Без надії сподіваюсь». Нам потрібні реально підтверджені розрахунками надії.

Склялося замкнене коло: інвестиції приходять лише в розвинену, здорову економіку, але вона не здатна сформуватися без істотних інвестиційних впливів. Як наслідок — українська економіка доексплуатує ресурси падкований продуктивний капітал, не забезпечуючи навіть його простого відтворення.

Про нас можна сказати: багата країна, додатки б тільки ладу в Україні. Молодий державі поки що не вистає усталеного, професійного і патріотичного управління.

Економічна система України нагадує симфонічний оркестр, що міг би блискуче виконувати найскладніші партії, найскладніші твори, якби з ним постійно працювали і достойно керували відповідні професіонали.

Ми вже переборили в собі стереотипи, що ринок все відрегулює невидимою рукою і що він може бути тільки хорошим. Ринкове середовище жорстко прагматичне, воно не визнає категорій «Вітчизна», «патріотизм», «соціальна справедливість». Їх за своєю суттю та ідеологією має обстоювати держава, здійснюючи адекватну політику.

Ще один момент: потрібно повернути заробітній платі втрачені економічну роль і соціальне призначення основного життєвого стандарту. Це проблема з проб-

лем. По суті, це визначальний чинник оновлення економіки. І на ньому варто було б зосередити нашу увагу. Тоді реально високу ціну матимуть темпи зростання, якісної, а не кількісної динаміки набуває валовий внутрішній продукт.

Нам потрібно переглянути ставлення до проблем бюджетного дефіциту. Перехід до інноваційної моделі розвитку практично неможливий без вмілого використання такого інструменту. Як підтверджує практика розвинених країн, бюджетний дефіцит може бути найпотужнішим важелем продуктування, особливо зазначу — неінфляційного продуктування грошей під майбутнє і для майбутнього. Насправді ж це міст, який з'єднує сьогоднішнє з майбутнім. Інший шлях буде консервувати периферійну роль України в глобалізованому світі.

Тому сьогодні головне питання — не лише інновації у сфері технологій. Не менш важливе значення мають інновації в системі управління економікою. Нині потрібен дуже компетентний менеджмент, управління відповідно до чіткої, зрозумілої суспільству і народу політичної волі. Від влади потрібно одне — організувати і суворо контролювати процес відродження економіки, а відтак — відродження України.

У нас поки що діють ефекти масштабу, тобто економіка може розвиватися, спираючись на внутрішній ринок і внутрішній попит. Таких країн у світі небагато. Тому економіка, суспільство мають прориватися вгору, і ми повинні це забезпечити, — до світових вершин цивілізаційного розвитку. Україна має стати, я хотів би наголосити, стати європейською країною за своєю сутністю, за внутрішньою облаштованістю, а не затьоту прагнути кудись увійти.

Україна знаходиться напередодні президентських виборів. І ми це всі з вами відчуваємо — підвищення політичної температури, хоча, мені здається, в нормальних цивілізованих суспільствах політична температура має відповідати принаймні температурі людського організму, тоді нормально розвиватиметься суспільство.

Ця подія неминує максимально активізує появу великої кількості різнопланових за ідейною спрямованістю і змістовним наповненням програм претендентів. Економічна політика, безумовно, займе у них центральне місце. Слід сподіватися, що нинішня розмова піде претендентам і кандидатам на президентство на користь.

Отже, є всі передумови для того, аби сьогоднішній аналіз спонукав нас до розробки та прийняття конструктивних рекомендацій, які будуть використані у законотворчому процесі та практичній діяльності Кабінету Міністрів України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Головне на ринку землі — інтереси селянина

Вечірнє засідання 17 червня

Голова лічильної комісії Валерій Мішура оголосив результати таємного голосування за призначення членів Рахункової палати України. Першим заступником голови Рахункової палати обрано Володимира Першина, головними контролерами — Марію Шулежко, Василя Невідомого та Юрія Іваненка. Всі кандидатури набрали більш як 300 голосів.

Потім парламент перейшов до обговорення низки законопроектів, які регулюють відносини у сфері АПК. У першому читанні прийнято поданий урядом законопроект про Основні засади державної аграрної політики. Цей документ розраховано на період до 2015 року. Водночас народні обранці у виступах наголошували на потребі доопрацювати цей документ до другого читання. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зазначив, що на першому місці в цьому документі мусить бути розділ про розвиток соціальної сфери на селі. З огляду на те, що програму розраховано до 2015 року, цей розділ має бути конкретним. Скажімо, що в кожному селі мають бути щонайменше школа і амбулаторія.

Найгострішу дискусію у сесійній залі спричинив розгляд законопроекту про ринок землі, внесений народними депутатами І. Томичем, М. Зубцем, В. Калінчуком та ін. Цей документ, розроблений на розвиток норм Земельного кодексу, покидає встановити цивілізовані «правила гри» у сфері обігу зе-

мельних ділянок, що має вплинути на поліпшення інвестиційного клімату, розвиток іпотечного кредитування та вдосконалення інфраструктури ринку земель в Україні. Законопроект визначає правовий статус земельної біржі, особливості обороту земель сільськогосподарського призначення, земельних ділянок, що перебувають у власності громадян та юридичних осіб, у державній та комунальній власності, земельних паїв. Згідно з цим документом земельні ділянки сільськогосподарського призначення не можуть мати у приватній власності іноземні громадяни та юридичні особи, особи без громадянства та спільні підприємства, створені з участю іноземних фізичних та юридичних осіб. Земельні ділянки державної або комунальної власності, призначені для продажу суб'єктам підприємницької діяльності під забудову, підлягають продажу на земельних торгах. Представників опозиційних фракцій найбільше турбувало те, що земля може опинитися в руках лише групи найбагатших людей, а селян знову буде обкрадено. Водночас більшість депутатів були єдині в тому, що ринок землі потрібно відрегулювати законодавчо. Адже сьогодні, приміром, є багато випадків, коли земельні паї до 10 гектарів скуповують за кілька пляшок горілки. За прийняття законопроекту про ринок землі за основу не голосували лише фракції комуністів, соціалістів та БЮТ.

Юліана ШЕВЧУК.

Приватизація «Є»

Ранкове засідання 18 червня (Початок на 1-й стор.).

Виступаючи в обговоренні, Богдан Костинюк («Наша Україна») зазначив: приклад «Криворіжсталю», котру начебто продавали під час конкурсів, але реально він був формальний, доводить, що цей закон не гарантує прозорості та реальної конкурентності. Бо якщо ці конкурси супроводжуватимуться додатковими умовами, то часто їх результати будуть відомі наперед.

Ярослав Сухий («Трудова Україна») закликав не політизувати питання і підтримати цей закон, який поліпшить приватизаційне законодавство.

Голова Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації Валентина Семенюк звернула увагу на поспішність, з якою пропонують прийняти закон: «Якщо ми ухвалимо цей законопроект, — сказала вона, — то повторимо ситуацію, яка мала

місце з «Криворіжсталлю», тільки з усіма об'єктами групи «Є». До того ж, на її думку, застосування під час проведення конкурсів так званих кваліфікаційних вимог дасть можливість Фонду держмайна одним претендентів допускати до конкурсів, а інших — ні.

Проте 235 голосами закон було прийнято в цілому. Отож приватизація стратегічних об'єктів триватиме. Проти ухвалення цього закону в повному складі виступили «Наша Україна», СПУ, БЮТ та КПУ, а їх представники заявили, що голосування відбувалося з порушенням процедури і що не було враховано пропозиції народних депутатів.

Затим народні депутати розглянули й ухвалили в першому читанні проект закону про нотаріат. На початку сесійного засідання головуючий привітав з Днем медики народних депутатів, причетних до цієї професії.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Ласкаво просимо до Кувейту!

Україна і Кувейт підписали міжурядову угоду про повітряне сполучення. Свої підписи під документом поставили в Києві міністри закордонних справ України і Кувейту Костянтин Грищенко і шейх Мухамед Сабах Аль-Салем Аль-Сабах. Відкриття прямого авіасполучення має істотно збільшити взаємний потік туристів і бізнесменів, що в свою чергу, безумовно, сприятиме діловим і культурним контактам двох країн.

Під час візиту, що завершився, було також підписано протокол про політичні консультації між МЗС України та Кувейту з метою поглиблення двостороннього політичного діалогу. Що стосується економічного співробітництва, то, на думку кувейтців, Київ міг би бути активнішим у залученні серйозних кувейтських інвестицій. К. Грищенко також передав главі МЗС Кувейту лист Прем'єр-міністра України Віктора Януковича з конкретною пропозицією кувейтській стороні взяти участь у фінансуванні реконструкції автомагістралі Київ—Одеса. Голова українського МЗС також висловив подяку кувейтському колезі за донорську участь Кувейту в проєкті «Укриття» на Чорнобильській АЕС.

Яна СТАДІЛЬНА.

СПОРТ

Результати без коментарів

Футбол. Португалія. Євро-2004. Фінальна частина. Перший етап. 17 червня.
Група В. Англія—Швейцарія. 3:0. Коїмбра. «Коїмбра Сіті». 30 216 глядачів. **Арбітр** — Валентин Іванов (Росія). **Голи:** Руни, 23, 76, Джеррард, 82. На 60-й хвилині з поля вилучено швейцарця Гааса.
Хорватія—Франція. 2:2. Лейрія. «Магалаш Пессоа». 30 000 глядачів. **Арбітр** — Кім-Мілтон Нілсен (Данія). **Голи:** Рапайч, 48, з пенальті, Прішо, 52 — Тудор, 22, у власні ворота, Трезеге, 64.
Франція — 4 очки, Англія — 3, Хорватія — 2, Швейцарія — 1.
Третій юнацький міжнародний турнір (U-17) пам'яті Віктора Банникова. Стадіони Київщини. 17 червня.
Група А. Обухів. Україна—Чехія. 2:1. Лисенко, 8, Малюк, 85, з пенальті — Чех, 72). Молдова—Польща. 1:2. **Україна — 9 очок, Чехія — 6, Польща — 3, Молдова — 0.**
Група В. Бородянка. Туреччина—Росія. 5:1. Словаччина—Литва. 2:0. **Туреччина — 9 очок, Словаччина, Росія — по 4, Литва — 0.**
Отже, сьогодні на полі стадіону «Динамо» імені Валерія Лобановського о 19.00 розпочнеться фінальний матч України—Туреччина (вхід вільний). Після зустрічі відбудеться концерт, у якому візьмуть участь популярні групи та виконавці, зокрема «Океан Ельзи».

В. Б.

Рада з радами

Учора в Донецьку Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з представниками органів місцевого самоврядування. У програмі перебування глави парламенту на Донеччині було також заплановано відвідання ВАТ «Донецький металургійний завод», виробничого об'єднання «Київ-Конті» та регіонального спортивного комплексу «Олімпійський».

Докладніше про поїздку Володимира Литвина читайте в наступному номері нашої газети.

Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

Фото Валерія СОЛОВ'ЯОВА (Укрінформ).

Міністр транспорту Георгій Кірпа ознайомив Президента України Леоніда Кучму з ескізами проєктом і макетом нового пасажирського комплексу на залізничній станції Дарниця в Києві. Проєктом передбачено зали підвищеного комфорту, кімнати матері та дитини, зручності для інвалідів. Планується також збудувати паркінг, торговий центр, готельний комплекс. Разом з будівництвом Дарницького вокзалу передбачається збудувати нові сучасні автомобільні розв'язки і провести лінію метро з двома виходами біля вокзалу.

Висловлюємо щире співчуття народному депутату України, голові Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій ГУРЕНКУ Станіславу Івановичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю батька **Івана Петровича.**
Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України; Адам МАРТИНЮК, Перший заступник Голови Верховної Ради України; Олександр ЗІНЧЕНКО, заступник Голови Верховної Ради України; Валентин ЗАЙЧУК, керівник Апарату Верховної Ради України.

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України, голові Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Верховної Ради України ГУРЕНКУ Станіславу Івановичу з приводу тяжкої втрати — смерті його батька **Івана Петровича.**

У НОМЕР

Заокеанські зустрічі міністра

Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко перебуває з візитом у США. Заплановано його зустрічі у Вашингтоні з держсекретарем США Коліном Пауеллом, заступником держсекретаря США з глобальних питань Полою Добрянськи, радником президента США з питань національної безпеки Кондолізою Райс, сенаторами і конгресменами. Не виключається можливість переговорів з міністром оборони США Дональдом Рамсфельдом і генсеком ООН Кофі Аннаном у Нью-Йорку для обговорення низки актуальних питань міжнародного життя та перспектив поглиблення співробітництва України з ООН.

Капітан і старпом судна «Навстар-1» повернулися на батьківщину з іракської в'язниці

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомили напередодні їхнього приїзду інформгентства з посиланням на МЗС України, моряків було звільнено в результаті напруженого переговорного процесу між Україною, США та Іраком. Сторони досягли домовленості підписати спільну заяву про передачу українських моряків для відбудовання покарання в Україні. Вона передбачає, що український суд має підтвердити рішення центрального карного суду Іраку відповідно до норм чинного законодавства України. Києву також передали матеріали справи, відповідне рішення іракського суду, копії законів, на підставі яких було винесено вирок нашим морякам, а також історію хвороби одного з них. Разом з посольством України в Йорданії посольство в Іраку організувало переїзд українських громадян на батьківщину.

Нагадаємо, судно «Навстар-1» з українським екіпажем на борту, що вивозило з Іраку дизельне паливо, було перехоплено в серпні минулого року в Перській затоці британським військовим кораблем «Сазерленд». За обвинуваченням у спробі контрабандного вивезення 3,5 тис. тонн палива було заарештовано капітана танкера Миколу Мазуренка і його помічника Івана Сошенка, яких у жовтні 2003 року іракський суд засудив до семи років позбавлення волі і штрафу по 1,2 млн. дол. на кожного. Українці в ході суду не визнавали себе винними в контрабанді дизельного палива і заявляли, що виконували доручення судновласника — компанії «Навстар» (Об'єднані Арабські Емірати). Інші 19 членів екіпажа судна повернулися до України.

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть та 63-му році життя народного депутата України першого скликання, члена Комісії Верховної Ради України з питань відродження та соціального розвитку села

ХАНАНОВА Едуарда Ахатовича

і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України; Адам МАРТИНЮК, Перший заступник Голови Верховної Ради України; Олександр ЗІНЧЕНКО, заступник Голови Верховної Ради України; Валентин ЗАЙЧУК, керівник Апарату Верховної Ради України.

Завтра —
День медичного
працівника

Тим, хто дарує чуйність і милосердя

З нагоди Дня медичного працівника київський міський голова Олександр Омельченко поздоровив медиків із професійним святом. «Ваша робота — важка і відповідальна, але водночас найгуманніша і вкрай необхідна, — наголошує О. Омельченко у своєму привітанні. — Адже ніщо не може бути важливішим, ніж життя людини, її здоров'я. Тож ми вдячні, що ви щодня і щохвилини оберігаєте ці найвищі цінності».

Міський голова, зокрема, підкреслив, що столична медицина упевнено утримує провідні позиції в галузі. Міська влада Києва постійно дбає про те, щоб нові методики і технології лікування, сучасні медичні препарати та устаткування збагачували арсенал кожного лікаря і розширювали можливості у подоланні багатьох невиліковних донині хвороб. До речі, нинішнього року планові видатки з міського бюджету на охорону здоров'я на 100 мільйонів гривень перевищили минулорічні.

Олександр Олександрович побажав медичним працівникам міцного здоров'я, достатку, родинного тепла і нових успіхів у їхній нелегкій праці.

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

ЗАХОПЛЕННЯ

Громадянин світу

Так називає себе 68-річний римлянин Янус Рівер. У його родині представники різних національностей: батько — італієць, мати — полька, бабуся — росіянка.

З 1 січня 2000 року він розпочав мандрівку світом на велосипеді, яку має завершити 2008 року в Пекіні, де розпочнуться чергові літні Олімпійські ігри. Янус Рівер планує побувати у ста країнах. За чотири роки вже об'їхав Європу та Центральну Америку.

І ось після Білорусі мандрівник колись Україною — за плечима Волинська та Рівненська області. А далі — Київ, Крим. Перші враження від знайомства з українцями, за його словами, найкращі. «У селлах і містечках живуть щирі та гостинні люди, які частували смачними наїдками — шавлевим борщем, варениками, налисниками з варенням», — поділився італієць.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Залізна логіка сміху

У Житомирі в приміщенні обласної наукової бібліотеки відкрilas виставка робіт художника-карикатуриста Василя Вознюка «Новинка сезону».

Вітаючи з цією подією, численні гості у своїх виступах не раз повторювали, що в його творчій біографії це перша персональна виставка. Але задля точності треба було б додати: в Україні. Бо у Вознюка все якось не так, як «у людей». Ще 2000 року він одержав Гран-прі першого україно-французького конкурсу політичної карикатури «Преса і влада», затим була персональна виставка в Парижі — у Клубі преси міжнародної правозахисної організації «Репортери без кордонів».

Василь широко зізнався: не любить він творити «для столу», хоче, щоб загал бачив його карикатури. Але про виставку в Україні навіть не мріяв, бо для її проведення потрібні гроші. А звідки вони в художника, який, до того ж, творить у Житомирі? Тож ідея «Новинки сезону» належить Житомирській обласній спільні ветеранів афганської війни та громадській організації Творче об'єднання мистецтв «Аполлон». Спонсорами заходу виступили товариства «Афан-профі» та «Поліський лабдорит». Завдяки цьому має тепер нарешті і видрукований у кольорі буклет, де представлені репродукції кращих робіт.

(Закінчення на 8-й стор.).

(Початок на 1-й стор.).

Лікар — він добрий у принципі. Він обов'язково допоможе, зніме біль, вилікує, поверне здоров'я. Ці установки, тривалий час насаджувані системою гуманної безплатної охорони здоров'я, міцно в'їлися в обивательську свідомість. Тільки в одних співвітчизників ця вакцина переконання дала негативну реакцію, в інших — позитивну.

Нас лікують і спостерігають за станом нашого здоров'я 203 тисячі лікарів і 498 тисяч чоловік молодшого медичного персоналу.

Нелегко живеться сучасному Доброму Лікарю Айболіту. Він так само повинен лікувати безплатно й ефективно. Безплатно тому, що які ж гроші в бідного хворого? А ефективно тому, що професіонал і інакше не може.

У переддень професійного Дня медичного працівника ми попросили заступника міністра охорони здоров'я України Володимира Загороднього назвати позитив у діючій нині системі охорони здоров'я.

— Насамперед, це реформування первинної медико-санітарної допомоги. І сімейна медицина — крок до такого реформування. Бо фундамент вітчизняної системи охорони здоров'я необхідно будувати

ФОТОФАКТ

Завод «Арсенал» святкує 240-річчя. За ці роки назва заводу змінювалася, адже підприємство виникло як ремонтні майстерні епохи кріпацтва і за радянських часів досягло космічних висот. Нині найголовнішим здобутком називали те, що підприємство тримається на плаву і не має заборгованостей перед працівниками. А, вітаючи заводчан із днем народження, актори театру ім. Лесі Українки захоплюно казали: «У роки, коли майже ніхто нічого не виробляє, лише продає, — ви збереглися».

На знімку: Марія Семенівна Юртаєва прийшла на завод 16-літньою, працювала в багатьох цехах, і її частка в загальній історії — 48 років.

АЛЬТЕРНАТИВА

Спіймали двох зайців

На відміну від відомої приказки, керівництву Горохівського району одним махом вдалося вирішити відразу два питання: реконструювати міський кінотеатр, що давно пустує, під спортивний зал і відкрити у цьому самому приміщенні глядацький зал на 150 місць.

Важливу для районного центру подію приурочили до відкриття в Горохові XVIII обласного фестивалю фізичної культури і спорту. З новим залом озайомилися голови райдержадміністрацій і районних рад Волині, які прибули того дня на змагання. А перші кидки по гандбольних воротах, які довірили захищати голови Горохівської райдержадміністрації Юрію Горбенко, зробили голови облдержадміністрації Анатолій Француз і обласної ради Василь Дмитрук.

Щодо критиків цього проекту, то, звертаючись до них, Юрій Горбенко сказав: «У разі акціотажу довкола якогось фільму, демонструватимемо його в районному Будинку культури, зал якого розрахований на 600 осіб».

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Нас лікують і спостерігають за станом нашого здоров'я 203 тисячі лікарів і 498 тисяч чоловік молодшого медичного персоналу

ДЕНЬ

БАЖАЄМО ВАМ СВОБОДИ!

саме на первинній медико-санітарній допомозі. Я вважаю, що не слід реформувати систему охорони здоров'я держави, якої вже нема на карті (мається на увазі СРСР. — Авт.), а формувати свою, вітчизняну. Експериментувати в нашій галузі небезпечно і ризиковано. Хочу підкреслити: у реформі головне не диктат центральних органів влади, а політична воля місцевих органів самоврядування. А місцева влада боїться дати хоч трохи свободи лікарям своїх лікувальних установ і піти з ними на партнерські відносини. Це неправильно.

Лікар однієї столичної підстанції швидкої допомоги пояснив ситуацію, що склалася в системі, так. Битий битого везе. Сама система змушує хворого платити за медпослуги. При цьому самому лікареві рідко що перепадає. До того ж, невідомо, хто виступає гарантом якості тієї самої медичної допомоги, хто відповідає за результат лікування... Тому реформа вітчизняної охорони здоров'я в кінцевому підсумку зводиться не до введення страхової медицини (дехто вважає це панацеєю від усіх хвороб системи), а до надання економічної свободи медзакладам та їх персоналові.

Люди в білих халатах, у професійне свято бажаємо вам... свободи!

Ольга ВАУЛІНА.

Відлуння Золотоверхого

Щойно завершився VIII хоровий фестиваль «Золотоверхий Київ», що відзначається вдало вибраною програмою і майстерним виконанням, збирає повні зали професіоналів і любителів хорового співу.

Структура фесту така: протягом чотирьох днів — шість концертів, основна програма яких зосереджена навколо двох композиторів (духовної музики «старого» українського композитора і творів нашого сучасника). Такими посталями для VIII «Золотоверхого» стали Михайло Вербицький та Володимир Зубицький. Відзначимо, що духовні твори Вербицького вперше були так широко представлені слухачам. Спершу, в Будинку вчених, відбулася презентація компакт-диску та систематизованої нотної збірки композитора. Потім у Трапезній палаті Лаври звучала «Літургія» у виконанні антиффонного хорового складу: Державної чоловічої хорової капелі України ім. Ревуцького, камерного хору «Хрещатик», жіночого хору «Павана» та камерного хору «Київ».

Творчості Зубицького був присвячений заключний концерт фестивалю, на якому у виконанні хору «Київ» та студентського хору НПУ прозвучали прем'єри «Я люблю Господа», «Царю Небесний», і відомі твори — концерт «Гори мої» та кантата «Ярмарок». Серед прем'єр фестивалю — і відродження хоровою академічною капеллю «Павана» першої української ораторії — «Дума про дівку-бранку» Вериківського.

Незабутні враження залишив виступ гостей — ансамблю «Руставі» (давньогрузинські церковні піснеспіви). Своєрідною ліричною серцевиною «Золотоверхого» стало виконання камерним хором «Кредо» «Демественної літургії» Гречанинова. Наймолодший з учасників фестивалю, колектив натхненно і професійно відкрив сторінку російської духовної класики. Отже, «Золотоверхий Київ» підтвердив свою репутацію провідного хорового фестивалю України, яскраво репрезентуючи національну хорову культуру й культуру інших країн.

Тетяна ГАСЕНКО.

Птахолюди прилетіли на «трубозорельоті»?

У 1982 році американські вчені Арселл і Сежуї припустили, що розвиток двоногої істоти, яка ходить прямо, з двома вільними передніми кінцівками — руками міг відбуватися задовго до появи перших предків людини. Кандидатом на роль праотця людської цивілізації вони призначили ящера целурозавра. За допомогою комп'ютерних технологій змоделювали процес гіпотетичної еволюції і створили образ розумної рептилії. Реконструйована фігура вийшла досить солідна, мудра й чимось зловісна. Мислячий ящір, якби не сталося глобальної катастрофи, що привела до зникнення на Землі більшості біологічних видів, мав би, за твердженням авторів, витягнути личкову частину, вертикальну зіницю і трипалу ногу.

Пізніше критики вказували, що на роль «вінця еволюції» набагато більше від холоднокровних плазунів підходять теплокровні тварини, наприклад птахи. Перші пернаті мали дуже великі зуби (іхтіорніс, гесперорніс, археоптерикс), багато з них були досить високі на зріст, мали випрямлену фігуру, оперені крила і трипалі нижні кінцівки. У найперших представників пташиного племені — археоптерикса й археорніса на крилах зберігалися добре виражені пальці, та й літали ці птахи дуже посередньо, найпевніше, лише перепарювали і планували.

До обох гіпотез можна поставитись як до цікавого казусу. Але, з другого боку, практично в усіх міфологіях присутні птахо- або ящероподібні трипалі істоти. Що мають, до того ж, багато незвичайних здібностей і можливостей.

На Русі, наприклад, так зображували Потвору — галасливий нічний дух селянських хат. Народна традиція наділяла істоту великими палаючими очима, довгою дзьобоподібною мордочкою і трипалими пташиними лапами. Трипалими були давньогрецькі гарпі і Кетцалькоатль — птахолюдина, що створила, згідно з легендами, цивілізацію інків.

Китайський епос згадує про досить своєрідного героя — лікаря Бянь-Цяо. Зображено його з пташиними ногами та дзьобом і з крилами, як у кажанах. Згідно з міфами, він — сподвижник першого імператора Хуан-ді, котрий допомагав своєму повелителю розпізнавати цілющі властивості рослин. Ім'я Бянь-Цяо перекладається як «бьянь» — «кажан», і «цяо» — «сорока». Міфічний доктор зміг бачити крізь стіни і, ще більше — проникати поглядом у внутрішні людини. У 521 році до н. е. Бянь-Цяо, за легендою, оживив принца царства Го, після чого слава про його мистецтво поширилася всією Піднебесною.

Наступний персонаж не менш колоритний і виконує досить своєрідні функції. Ба-Чжа — божество, яке знищує... сарану! Користуючись при цьому дуже оригінальними методами. Він викликає сарану до суду і саджає її на ланцюг або до спеціального гарбуза.

Дуже незвичайний вигляд цих істот, а також те, що практично у всіх переказах вони з'являються на землю, так би мовити, із зовнішніх світів, дають багатьом ентузіастам підстави стверджувати, що в легендах зашифровано дані про контакти наших предків з представниками інших розумних рас. До гіпотези палеовізиту і палеоконтакту, тобто до гіпотези відвідання в минулі часи Землі космічними прибульцями, можна ставитися по-різному, однак багато аргументів на користь такої можливості дуже часто не витримують критики.

«Космічними прибульцями» шукають по-різному. На стародавніх зображеннях знаходять «круглоголові» фігурки, що, як вважається, нагадують «космонавта в шоломі». При цьому в кожному суспільстві власні критерії «інопланетності». «Круглоголовість», наприклад, характерніша для «вітчизняних» прибульців. «Західні інопланетяни» хизуються антенами на маківці. В даному разі, мабуть, позначається вплив фантастики з її вражаючими (хоча вочевидь не технологічними) ілюстраціями. Одразу ж після появи мляуків до фантастико-космічних творів невід'ємним компонентом міжпланетного спорядження став шолом з антенами. Схудожники конструювали скафандри найдикішого вигляду, але неодмінно з двома, а то й більше антенами. Ось саме ці антени і шукають. Іхні види були навіть систематизовані: штирові антени, вибраторні, рефлекторні, рупорно-лінзові тощо. Особливо часто зустрічаються вони в досить умовних зображеннях насельного живопису. Спробуйте довести, що це схематично показаний головний убір з пір'я, а не засіб трансгалактичного зв'язку, або що це кошики на головах жінок, а не радіолокатори!

Одна з давньоруських ікон на тему Апокаліпсиса особливо популярна в палеовізитології. Усе зображення навкосої перетинає дивна конічна труба з кільцями-скріпами. З її розширеної нижньої частини виходять промені. Це, на думку ентузіастів, говорить про те, що «труба» рухається! І не труба це зовсім, а зореліт. Насправді є й тривіальніше пояснення. Річ у тім, що сучасні «скручені» труби і горни з'явилися порівняно недавно. Раніше всі духові музичні інструменти були довгі й прямі (згадайте гуцульську трембіту чи узбецький карнай). І якщо з нижнього кінця виходять «промені», то верхній піднесено... до губ ангела! Іншими словами, перед нами ілюстрація «трубного гласу», що оповіщає про прихід «Судного дня».

Загалом, практично всі «докази» палеоконтакту мають цілком логічні пояснення. Але легенди від цього не тьмяніють. Людство завжди любило і любить загадки і таємниці. Погодьтеся, без них жити було б просто нудно.

Артем ДМИТРЕНКО.

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Під знаком приватизації і конституційної реформи

Продаж комбінату «Криворіжсталь» був у центрі політичного життя країни. Народні обранці прагнули поставити заслін, на їхню думку, «прихватизації» велета української металургії. Однак уряд вкотре виявив характер і не звернув уваги на протести опозиціонерів. Хоча, на думку фахівців, вартість комбінату вдєсятеро більша за 4,26 мільярда гривень, які надійдуть до державної скарбниці.

З наближенням літніх канікул інтенсифікувалася і робота над конституційною реформою. Лідер соціалістів, співголова конституційної комісії Олександр Мороз вів інтенсивні переговори з Віктором Ющенком, щоб «Наша Україна» знову не торпедувала політреформу. Щоправда, й досі невідомі результати цих переговорів.

Саме тому Голова Верховної Ради України Володимир Литвин виявляє стриманість в оцінках щодо перспективи внесення змін до Основного Закону держави. Сумнівається в успіху і координатор парламентської більшості Степан Гавриш, який розцінює шанси на втілення політичної реформи, як 50 на 50 відсотків. Свій внесок у переговорний процес зробив і глава держави Леонід Кучма. Він також спробував переконати лідера блоку «Наша Україна» Віктора Ющенка в необхідності зміни політичної системи. Водночас Президент на прес-конференції сказав, що «хотів би побачити Україну без Кучми». Що дало змогу деяким оглядачам розцінити це, як натак про майбутню участь Леоніда Кучми у майбутніх президентських перегонах.

Натомість урядовці, схоже, включилися у підтримку президентських амбіцій Прем'єр-міністра Віктора Януковича. Саме з цієї точки зору розцінили народні обранці прийнятий у четвер закон про внесення змін до державного бюджету на цей рік. Адже опозиція давно звернула увагу на те, що до державної казни надходило значно більше коштів, ніж витраталося на соціальні потреби. З другого боку, уряд пообіцяв нарешті виконати закон про мінімальну заробітну плату і підвищити її з 1 вересня до 237 гривень.

Палка дискусія велася і довкола законів, які впорядковують ринок землі. Частина народних обранців вважає, що продаж землі загрожує національній безпеці. Натомість представники парламентської більшості переконані: без такого кроку сільське господарство не вдасться підняти з колін. Адже для його розвитку потрібні кошти. І доволі значні. Навіть називалася цифра у п'ять мільярдів гривень. Саме стільки щороку потребує село, щоб збільшити обсяги виробництва, поліпшити соціальну інфраструктуру.

Отож, схоже, і наступний сесійний тиждень буде інтригуючим і доволі бурхливим.

Володимир КОРОЛЮК.

Підриватимуть 100 тисяч...

Піротехніки Міноборони розпочали планові висадження в повітря вибухонебезпечних предметів, зібраних довкола артилерійських складів біля Новобогданівки Запорізької області. Загалом піротехніки МНС та Міноборони вилучили, перевезли та провели сортування для подальшого знешкодження майже 100 тисяч одиниць боеприпасів.

Вже знешкоджено 600 одиниць боеприпасів. Двічі на тиждень плановано проводити моніторингове дослідження навколишнього середовища з експертними висновками щодо продовження робіт. Орієнтовний термін виконання — два місяці, повідомляє прес-служба МНС.

За грати торговці людьми потрапляють нечасто

ПОДІЮ КОМЕНТУЮТЬ ЕКСПЕРТИ

Що́го тижня Держдепартамент США оприлюднив щорічну доповідь стосовно торгівлі людьми. Україна потрапила до другої категорії країн, в яких ще не забезпечено повну відповідність стандартам боротьби з торгівлею живим товаром. Водночас США вважають, що в Україні докладають чималих зусиль для того, щоб поліпшити ситуацію. Те, наскільки людиноторгівля турбує нині наше суспільство, кореспонденти «ГУ» зрозуміли одразу, щойно спробували знайти експертів з цього питання. У кількох інститутах та центрах, які проводять соціально-економічні дослідження, нам відповіли, що таку проблему тут не вивчають. А в одному дуже поважному інституті навіть відповіли, що у відділі соціальної політики — самі вакансії... Тут справді коментарі зайві.

А тим експертам, які обізнані з проблемою, ми поставили такі запитання: чи погоджуються вони з оцінкою Держдепу і які заходи потрібно взяти, щоб протидіяти торгівлі людьми?

Геннадій ДРУЗЕНКО, виконавч обов'язків директора Центру європейського та порівняльного права при Міністерстві юстиції України:

— Заперечувати, що в Україні борються з торгівлею людьми, було б неправильно. Ми стикаємося з проблемою, яка, на жаль, властива всій правовій системі. Біль-менш непогане законодавство, яке динамічно розвивається, і водночас — проблеми з його імплементацією та застосуванням. Якщо так тлумачити позицію американського Держдепу, то я її цілком поділяю.

Стосовно самої проблеми, то я розділюв би її на дві частини. Що стосується торгівлі дорослими людьми, зокрема жінками, то тут ідеться не так про законодавство, передбачену кримінальну відповідальність, як про ефективність і прозорість роботи правоохоронних органів, які й мають насамперед запобігати такій торгівлі. Це з одного боку. З другого — соціально-економічне становище нашого суспільства. В Україні досі є цілі регіони, де виїзд за кордон з метою працевлаштування, здебільшого нелегального, є чи не єдиною можливістю прогодувати себе та родину. Комусь таланити виїхати і влаштуватися більш-менш за фактом. А хтось стає об'єктом торгівлі людьми.

Щодо торгівлі дітьми, то тут справді є проблема законодавчого характеру. Йдеться про приєднання України до Гаазької конвенції з міжнародного усиновлення, яка чітко визначає механізм цивільного посередництва в цій діяльності. На сьогодні посередництво в нас заборононе, але де-факто воно існує. Друге — повноваження центру з питань усиновлення. Люди, які працюють там, отримуючи до 1000 гривень, ухвалюють рішення, за які офіційно в США платять 50

тисяч доларів. Має місце постійна спокуса отримання частини американської винагороди. Як мені відомо, там змінився вже не один директор, але дуже великий інтерес правоохоронних органів до центру залишається. Думаю, що така структура доцільна, але вона має виконувати переважно інформаційну функцію, оскільки навіть не є органом влади, а її працівники не є держслужбовцями. А принципові рішення слід ухвалювати або розосереджено на місцях, або, можливо, якимсь координаційним органом, до якого увійшли б представники правоохоронних органів, можливо, міністерств юстиції, освіти...

Юрій ГРЕБЕНЧУК, генеральний директор Центру соціально-економічних досліджень «Діамагік»:

— Перша категорія чи друга — це рангова оцінка. Як на змаганнях з гімнастики група експертів дає оцінки тому чи іншому гімнасту, так у цьому разі дається оцінка країні. Звичайно, всі ці категорії дуже умовні. Але те, що ситуація кепська — очевидно. Як її змінити?

У всіх будинках розпусти Європи і навіть Близького Сходу — переважно жінки з пострадянських країн. Потрапляють вони туди не від гарного життя. На батьківщині — злидні, безробіття. В Україні нішня система влади сприяє тому, що співвідношення між найбіднішими і найбагатшими колосальне. І воно продовжує збільшуватися, а це і є фундамент будь-якої злочинності: і торгівлі людьми, і корупції. Ось для порівняння: у Фінляндії співвідношення 10 відсотків найбідніших і 10 відсотків найбагатших — порядку 5. Тому в ній прем'єр ранком купається в загальнодоступному басейні, міністри не гидують трамваями. У нас це співвідношення

Фото Олена КОВАЛЯ.

порядку 22—24! Щоб підняти рівень життя, звичайно, потрібна політреформа. Але не така, як замислив Президент і його адміністрація. Іхня реформа ще більше сприятиме розшаруванню суспільства. Це що стосується умов, які формують потенційні жертви. Але є ще і потенційні злочинці. Цей бізнес не лише злочинний, а й практично безкарний. Не секрет, що в нас за хабар завжди можна уникнути покарання. І нарешті, щодо превентивних заходів. В Україні кілька років діяла програма про протидію торгівлі жінками. У регіони виїжджали експерти, проводили тренінги, консультації, на які запрошувалися молоді жінки. Ім розповідали як відбувається вербування, пояснювали схеми і методики сутенерів... Розказували, як потрібно поводитися, щоб не потрапити в пастку. І робота ця виконувалася за гроші американських платників податків, керувала нею американка українського походження. Уся програма коштувала кілька мільйонів доларів. На жаль, ні Кабмін України, ні вітчизняні олігархи на це грошей не пожертвували.

Тетяна РУДЕНКО, інформаційний координатор проекту відвернення торгівлі людьми «Віп-рок Інтернешнл»:

— Я згодна з такою оцінкою Держдепу. За останні кілька років проведено велику роботу з відвернення торгівлі людьми, але цим опікувалися переважно недержавні установи з підтримки певних держслужб, зокрема, правоохоронних. Проте цих зусиль справді недостатньо. Перевсім бракує коштів. Фінансу-

вання програм з відвернення торгівлі людьми, а також програм захисту потерпілих та їх реінтеграції жалюгідне. Коштів, що надають правоохоронцям, теж недостатньо. Через це замала й кількість особового складу підрозділів боротьби з торгівлею людьми. Приміром, у Києві реально цією справою опікуються лише три особи. Потребують кращого фінансування і програми захисту свідків. Хоча відповідний закон є, ця програма не працює. Постраждали й хотіли б свідчити, але бояться помсти з боку торговців чи їх посередників. Вони й погрожують, використовують будь-які важелі впливу... Тому мало таких справ доходить до суду, а ще менше закінчується обвинувальним вироком. Приміром, торік наші правоохоронці довели 289 таких справ до суду, пройшли ті суди 53 справи, і більш як половина з них закінчилася умовним покаранням злочинців. Попри те, що в нашому Кримінальному кодексі статтю 149 передбачено значні терміни ув'язнення — від 8 до 15 років.

Для реабілітації жертв торгівлі створюють притулки, але часто-густо туди направляють і жертв домашнього насильства, і «проблемну» молодь. Це неприпустимо, бо за таких умов не можна гарантувати конфіденційність, забезпечити повноцінну охорону, а отже, підтримати в цих людях бажання жити повноцінним життям і свідчити проти своїх кривдників.

Підготували
Наталія ФІЛІПЧУК,
Ганна ЛУКАНСЬКА.

Чернеча гора, Вітчизни духовний храм

65 років тому, 18 червня 1939 року, в Каневі на Чернечій горі відбулося урочисте відкриття пам'ятника на могилі Тараса Шевченка та літературно-меморіального музею. Про минуле і сьогодення Кобзаревого дому — розмова з провідним науковим працівником Шевченківського національного заповідника, заслуженим працівником культури України, лауреатом премії імені В. Вернадського, пристрасним і невтомним хранителем Могили Зінаїдою Тарахан-Березою.

— Зінаїдо Панасівно, у своїй книзі «Святинія» ви простежили історію творення Шевченківського меморіалу від дня повернення Пророка з чужини на рідну землю, 22 травня 1861 року, до наших днів. Вам вдалося заповнити чимало «білих плям». Зокрема, досі був невідомий той факт, що завдяки Симону Петлюрі Чернеча гора набула державного статусу...

— Так, якби, не дай Боже, не було проголошено у 1991 році незалежності України, то невідомо, чи коли-небудь ми та наші нащадки й довідалися про авторів увічнення батька українського народу у двадцятих роках минулого століття. Врешті, після розтаємнення архівом СБУ «Дела №232...» та надходження зі спецфондів до Київського обласного архіву справи Київської губернської народної управи 1917—1919 років, розкрилася досі приховувана сторінка літопису Святині. Яскрава, доленосна історія про те, як 38-річний Симон Петлюра, щойно обраний головою Київської губернської управи, розпочав свою діяльність з підготовки документа «Про впорядкування могили Т. Г. Шевченка». До речі, засекречений «органами» план облаштування Чернечої гори займав 269 аркушів тексту! В ньому вперше на повний голос

було заявлено про те, що Кобзаревому могилою опікуватиметься віднині українська незалежна держава — УНР. Вона й брала на себе зобов'язання «вжити всіх заходів для її опорядження і дальшої охорони, не спиняючись перед великими на те видатками».

Під керівництвом Симона Петлюри до Канева тричі виїжджала державна комісія, котра визначила першочергові роботи по збереженню останнього Тарасового прихистку. Зокрема, ставилося завдання зміцнити Чернечу гору, щоб не допустити її руйнування, впорядкувати хату біля могили та відкрити у ній музей, а також Шевченкову бібліотеку з читальним залом та кабінетом для роботи художників і письменників. Для підвезення до могили будівельних матеріалів на гору було прокладено шосе, яким користувалися донедавна, не відajući, що до цієї дороги причетний Симон Петлюра. Члені комісії клопоталися навіть про організацію на могилі почесної варті зі свідомих та культурних січових стрільців...

— І все це було обстежено і задокументовано за три місяці, впродовж яких Симон Петлюра перебував на посаді голови Київської управи?..

— На жаль, справді, головував він

недовго: з 6 квітня до 12 липня 1918 року. Однак вклад його у вирішення майбутньої долі Шевченкової могили воістину епохальний. Разом з Василем Королевим-Старим Симон Васильович розробив, а Директорія згодом ухвалила закон про визнання святої могили і землі, що прилягає до неї, національною власністю. Створено було також постійну діючу парламентську комісію, якій належало організувати опікування Могилою.

Керуючи у 1920 році Директорією, пристрасний борець за державність України, продовжував турбуватися про Тарасову усипальницю. Він по суті визначив шлях розвитку і майбутнього Шевченківського меморіалу. Загибель Української революції унеможливила здійснення величких планів Симона Петлюри. Шкода, але й донині мрії будівничих Української Народної Республіки щодо облаштування Чернечої гори ще повністю не втілені у життя. Ні Кобзаревий дім, ні Канів не мають Шевченківського центру, де можна було б проводити наукові симпозіуми, немає приміщення бібліотеки, готелю, який відповідав би сучасним вимогам. Не облаштована належно дорога, яка веде від Успенського собору, де у травні 1861 року відспівували тіло Кобзаря, до Чернечої гори. Кілька років стоїть недобудованим будинок культури. Хоч до Канева, міста, котре навчимо пов'язане з іменем українського Пророка, звідусіль просяться гості, щоб провели національні, міжнародні літературні, музичні фестивалі та конкурси.

Втім, масштабна реконструкція музею Шевченківського заповідника розпочалася. І вона, сподіваюся, стане зверненням історичної справедливості...

— Ви маєте на увазі передусім відтворення музею таким, яким спроектував його видатний український архітектор Василь Кричевський разом зі співавтором Петром Костирком?

— Безумовно. У тридцятих роках минулого століття, коли велася будівництво меморіалу, влада свідомо допустила багато відхилень від первісного проекту Кричевського-Костирки. Це призвело до його спрощення та зниження архітектурної, зокрема, національної виразності пам'ятки. Тому комплекс ремонтно-реставраційних робіт включає заміну покриття даху на кольорову черепицю, оформлення фасадів чудовим майоліковим орнаментом, оздоблення дерев'яних бар'єрів галереї другого поверху тощо. До речі, цієї зими під час демонтажу старої експозиції на стінах музею було відкрито оригінальні розписи Василя Кричевського. Важливою подією у житті заповідника стане його газифікація. Досі ми опалювали пам'ятку архітектури ХХ століття дровами та вугіллям. Тепер котельню буде винесено за межі музею, а вивільнена площа знадобиться для облаштування службових приміщень. Прикрасили Чернечу гору уже відреставровані фонтан та басейн на комплексі сходжень до Святині.

— Зінаїдо Панасівно, у 1989 році ви разом зі своїми колегами проявили справжню громадянську мужність, захистивши від посягань союзного Міненерго неповторні Тарасові красавди. Тепер, очевидно, настав час боротися з домородами «любителями природи», котрі без докорів сумління будуть свої «хатинки» навпроти Чернечої гори...

— Це болюча тема — лівий берег Дніпра, Тарасові видноколя. По суті, мальовнича територія, яка відкривається зору кожного, хто приходить вклонитися Кобзареві, є заповідною. Будувати там, де «реве ревучий», фешенебельні дачі, на мій погляд, блюзнірство. Ще Симон Петлюра у вже згаданому легендарному документі «Про впорядкування могили Т. Г. Шевченка» поставив перед державною комісією завдання «вивласнити у радіусі п'яти верстов, узявши за центр хрест, усі землі й води, що лежать довкола могили». Настав час виконати до-

ручення творця Української незалежної держави.

— Тривалий час Перший канал Національного телебачення проводить телемарафон під назвою «Тарасова церква», ініційований «Просвітою». Автори акції планували звести біля підніжжя Чернечої гори храм. Чи вдалося вам переконати ініціаторів про неможливість будівництва у меморіальному місці?

— Чернеча-Тарасова гора перебуває під охороною держави. Вона є пам'яткою історії, культури, а також природи не лише всеукраїнського, а й світового значення. Порухувати докільця, змінювати ландшафт — той, яким його бачив Тарас Шевченко, ніхто не має права. Навіть якщо йдеться про будівництво найкрасивішої церкви. Чернеча гора з часу поховання на ній батька української нації сама стала найвищою духовною вершиною, духовним храмом для всіх українців у світі сухих. Ми, хранителі Шевченківського меморіалу, надіслали в державні органи обґрунтування про недопустимість зміни пам'ятного місця. Слава Богу, нас почули. Автори проекту «Тарасова церква» також схилиються до думки розпочати спорудження у Монастирку, обабіч Чернечої гори. Добре було, якби вдалося відродити козацьку церкву Покрови Пресвятої Богородиці, котра тут колись стояла і яку любив Тарас Шевченко. Втім, за законом України, на меморіальній території дозволяється тільки відтворення пам'яток історії та культури, а не зведення нових об'єктів.

— На мою думку, ідея «Просвіти» спорудити на народні кошти Кобзаревий храм, слухна. Але найкраще його поставити у рідній поєстоції Кирилівці-Шевченковому. В роки безбожжя тут сплюндрували церкву, яка пам'ятала кроки і голос малого Тараса. В ній він читав псалтир. У тій церкві молилася за нього його матір, сестри...

— В експозиції нашого музею зберігається світлина із зображенням кирилівської церкви. Її відбудова стала б відродженням з попелу воістину Тарасового храму.

— Про це, про втілення «хати-мрії» Кобзаря на «горах високих» та про хід реставраційних робіт у заповіднику ми поговоримо з вашої, Зінаїдо Панасівно, згоди, наступного разу. Дякую щиро за розмову!

Лідія ТИТАРЕНКО.

Канів.
На знімках: Зінаїда Тарахан-Береза; Тарасові видноколя.
Фото автора та Віктора ТАРАХАНА.

«Білий лебідь» повертається на Буг

Здобувши статус державного заповідника, відроджується одна з найстаріших українських фортець — Меджибізька

Моїми першими екскурсоводами по Меджибізькій фортеці стали п'ятикласниця Катя і Дмитрик із нulloвки. Хоча на території замку висить табличка, яка попереджає, що ходити по руїнах заборонено, бо небезпечно для життя, дітяхв цей на-пис не зупиняє. Вони й мені діловито показали всі підземні ходи, пройшли по верхньому карнизу колишньої бальної зали, ступили на самий край укріплення, і наче не помітили висоти у кілька десят-ків метрів, від якої мені стало моторошно.

— Мій тато спускався в цей хід, — зазирає у чорну діру дів-чинка. — Як ще малим був. А коли ми приходили сюди на свята, то він хотів, щоб я по са-мому верху пройшла разом із ним. Але я боялась, дуже висо-ко.

— А мій тато у підземні хо-ди не лазив, — одразу ж всту-пає в розмову хлопчина. — Нас же дома четверо. А тато пови-нен дивитись за хазайством: і кабанчик є, і льошка, і дві ко-рови... І мамі ніколи до форте-ці йти. Вона ж тут на заводі ри-бу чистить. А зарплату їй ма-леньку дають. І чого вона така розвалена?

— Хто? — перепитує, бо ос-таннє запитання з усієї біогра-фічної довідки, яку я дізналась за одну мить, звучить дещо ві-докремлено.

— Та фортеця ж. Така розва-лена... — замислено зітхає хлопчик.

Не знаю, як відповісти йому на це запитання. Бо ж для всіх мешканців і Меджибожа, і Трибухівки, що лежать біля її пiдніжжя, вона така ж вічна і звична, як земля навколо, як річка, як сам світ. І не одне по-коління прокладало свій шлях зі школи додому —хоч це зов-сім не по дорозі — через старезні мури. Немає тут людини, яка б не любила свою фортецю і не гордилась нею. А чому її незлюбив наш час, довівши до зубожіння й занепаду, сказати важко.

Два століття тому вона була

біла-біла, біліша від снігу. Уся споруда відбивалась у Бугові, і здавалося, що зграя білих пта-хів сіла на плесо. Тоді її назва-ли «Білим лебедем». Але з віка-

ми і ця назва забулась. А від лебединого пера не лишилось і згадки.

Кажуть, Меджибіж — це то-му, що фортеця стоїть між Пів-денним Бугом і Бужком. А ме-ні все чомусь вчувається, що вона опинилась десь на роздо-ріжжі межі різними богами, вірами, народами і віками.

Перші кам'яні споруди будували тут ще литовці десь у XIV столітті. Дерев'яні укріп-лення на пагорбі між Бугами з'явилися набагато раніше, ще тоді, коли Меджибіж належав київським князям. Потім тут не раз змінювалася влада, віра, прапори над баштами. Приб-лизно в середині п'ятнадцятого століття у містечку з'явилися євреї. Із дванадцяти тисяч на-селення вони становили ледь не половину. Здавалось, крам-ничок і ремісників у місті тоді було більше, ніж жителів. А вже у 1540-му польський ко-роль передав Меджибіж дужим земельним магнатом Синяв-ським. Для них чи то поль-ський, чи то чеський архітек-тор Йова Претфич спроектував та збудував фортецю, котра по-винна була стати не тільки вій-ськовою спорудою для захисту, а й ще чимось на зразок літньої резиденції для відпочинку. То-му поряд із товстими мурами з

бійницями виріс палацовий комплекс із балконами, ажур-ними баньками, бальним за-лом...

Фортеця стала розкішним палацом, але не забула про своє справжнє призначення. Під землею на десятки кіло-метрів потягнулись ходи в різні боки. Один вів за вісім кіло-метрів до сусідніх Голович-нець, другий — на двадцять кі-лометрів до нинішнього рай-центру Летичева, а в самому

культури Олена Ільїнська. — Але нам удалось добитися, щоб музей змінив свій статус на Державний історико-архітек-турний заповідник «Меджи-біж».

Змінилась не просто вивіс-ка. Якщо раніше за одну фор-тецю відповідало два різні ві-домства — культурне та архі-тектурне, а належнє фінансу-вання не проводилося жодним, то тепер власником заповідни-ка стало управління культури. Отож воно відповідатиме не тільки за майже шість тисяч музейних експонатів, а й за те, як вдихнути життя у старі сті-ни.

За сприяння народного де-путата Василя Шпака, заповід-нику виділено з держбюджету півмільйона гривень. Такі гро-ші у старому замку бачили хіба що за часів польських магнатів.

— І хоча перші кошти поча-ли надходити лише тепер, буді-вельники працюють ще з люто-го, — розповів новопризначе-ний директор заповідника Во-лодимир Микитюк. — Уже за-вершили ремонт після пожежі у вітальному приміщенні. Зараз зводять дах над каретним кор-пусом. До чотирьох виставко-вих залів планується найближ-чим часом додати ще стільки ж. Життя повертається у фор-тецю. Хочемо вдихнути його і в стародавню церкву, що міс-титься у дворі. Готові передати її священнослужителям, відро-дити там Божі служби — от тільки б знайшлися бажанчі реставрувати її.

Поки що найбільшою проб-лемою залишається палацовий корпус. Його колишня розкіш вгадується навіть тепер у зруй-нованих баштах, арках, карни-зах. Про те, щоб повернути йо-му давній блиск, можна тільки помріяти. Та як знати, може, граціозні пари ще кружлятимуть у танці паркетом бальної зали...

У минулі століття фортеця завжди боронилась до остан-нього. В наші дні вона довгий час не здавалась бідності. Хоч як важко їй було, але щороку вона розкривала свою браму перед туристами. Лише торік тут побувало близько одинад-цяти тисяч відвідувачів. Ни-нішнє літо несе нові надії. Як-що справи так підуть і далі, можливо, й справді прийде час, коли «Білий лебідь» знову зазірне із своєї височини у ти-хі води Бугу.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький. Старі мури зу-стрічають нове життя; таємниця цього підземного ходу схована у глибині віків.

Фото автора.

Фото Євгена КОЛЕСНИКА (УНАН).

І собаче серце не винне

Страшніше від того, що трапилося недавно у Дніпропетровську, Сне придумати. Домашній стаффордширський тер'єр ухопив за голівку дворічне хлоп'я. Тепер дитя буквально втратило лице. Но-сик зник навзвжди. Постраждає череп. Після медичної допомоги, наданої у лікарнях Дніпропетровська, маля перевезли до Києва. Лі-кування очікується складне й тривале.

А за кілька днів подібне ледь не стало-ся в Петропавлівському районі. Там пес тої самої породи відкусив губу чотириріч-ному Сашкові. Пес належав сусідам, які тимчасово попросили «приглядіти» їхньо-го улюбленця, нібито мирного і лагідного.

На думку завідувача травматологічним відділенням обласної дитячої клінічної лікарні Анатолія Марчука, дивуватися не варто. Весна завжди збуджує собак. По-чинаються так звані собачі гони, і навіть сумирні пси неспізнанно міняються. Стають злими, непередбачуваними. Від них у що пору чого загодно можна че-кати. Якщо в березні від серйозних соба-чих укусів тільки дітей на Дніпропетров-щині постраждало удвічі більше, ніж зазвичай в попередні зимові місяці (а це по-над 40 душ), то в квітні постраждало їх близько шістдесяти.

Біда, звичайно, не просто в собачих го-нах. Анатолій Марчук і багато його колег вважають, що тримати удома собаку — це ціла наука. Вимоги якої сьогодні мало хто знає. Забувають, що із собакою треба на-полегливо працювати. А хто цим займа-ється? Практично ніхто. Тож може стати-ся, що ваш собака сприйматиме вашу сім'ю «зграєю», в якій він вожак, а вашу квартиру чи подвір'я —територією, на якій він єдиний і повноправний «охоро-нець». Це дуже небезпечно, і байдуже, якої породи ваш собака.

— Особливо важливо зуміти допомогти собачі, точніше ще шеняти, «усвідомити» своє місце в сім'ї або у дворі в перший рік його життя, — каже віце-президент Кіно-логічної спілки Дніпропетровщини Юрій Барський. — Біди не уникнути, якщо со-бака вчасно не відчужє сильною, вольової руки над собою. І фатально помиляється той, хто гадає, що це стосується лише со-бак войовничих порід. Повірте: незлих со-

бак в природі не існує...

Смішного мало, але доводиться гово-рити про відсутність у нас належного за-конодавства. Бракує відповідальності власників собак. Уявіть, що ви побили чужого пса. Яке покарання загрожує вам? Грошовє стягнення до 50 неоподат-кованих мінімумів або й позбавлення во-лі на шість місяців. Тепер інший випа-док: чужий пес напав на вас, покусав то-що. Чи понесе відповідальність власник пса? Звичайно. За порушення правил утр-имання та вигулу тварин. Така стаття є у нашому Карному кодексі. Але покара-ти за нею можна лише стягненням в ме-жах... п'яти неоподаткованих мінімумів. Здоров'я собака циниться вдєсятеро до-рожче, ніж наше.

Щоправда, упевнена адвокат Світлана Торопчина-Агалкова, в разі витрат на лі-кування, покусаний собакою може роз-рахувувати на відшкодування матеріаль-них і моральних збитків. Суд, мовляв, цілком реально схилити на бік постраж-далого чи постраждалих. Це адвокат го-ворить, маючи на увазі згаданий випадок із дворічним хлопчиком. За цим фактом уже порушено кримінальну справу. А як інакше? І хіба це вся відповідальність, що необхідна?

У більшості країн Європи, якщо ви мешкаєте у багатоквартирному будинку, завести власного пса можете лише з доз-волу сусідів. Наперекір їм заведе-те — миттю виселять геть разом із псом. І ніх-то вам не допоможе, бо не посміє нехту-вати інтересами тих, хто не бажає жити поруч з потенційною небезпекою. Це не кажучи про те, що, й отримавши дозвіл, в людному місці з'являтися з собакою без намордника — зась. Штраф астроно-мічний! У нас же пес у наморднику, нав-паки, рідкість.

А якщо ви живете в особняку? Попе-реджати інших, що «у дворі злий собака», не варто. Попереджати краще себе. В Ан-глії й Німеччині, скажімо, простіє собачої «будки» та прив'язу на ланцюг замало. Обов'язково потрібні також металеве клітка і навіть надійно огорожений воль-єр. Це майже як право на зброю!

Стосовно собак у нас, мов на сміх, не вистаєє механізмів реалізації уже пи-саних правил. Адже давно є постановва Каб-міну про обов'язкове страхування домаш-ніх тварин і на ті випадки, коли вони зав-дають комусь шкоди. Отже, власники псів фактично мають страхувати нас. А на ділі не страхують. І невідомо, хто уповноваже-ний домагатися цього, каже, зокрема, зас-тупник голови правління акціонерної страхової компанії «Оранта» Сергій Пус-товий. Кінологи, міліція та ветеринарні служби порізно і разом нібито повинні «контролювати процес», одначе «пресе-денту» щось не видно. На відміну від со-бак, що гуляють без намордників.

Не секрет, що третина постраждалих укушені бездомними псами. Колись «ву-личних» псів відстрілювали. Влаштува-ли справжні облати по дворах. Теж, ма-буть, не крайній вихід. Але ж нині вилю-люванням бездомних собак ніхто у нас, схоже, не опікується. Ми були свідками того, як директор школи і мешканка ба-гатоповерхового будинку шукали, хто поря-тує їх від зграй собак, котрі унадилися на шкільнє подвір'я й у житловий під'їзд. І жодного відбою! Ні директор, ні мешкан-ка багатоповерхівки, затративши три дні, так і не знайшли, хто зміг б їм зарадити.

Справді, не кожен сучасний Шарик — Білий Бім Чорне Вухо. Та часто не Шарик у тому винен, а його господарі.

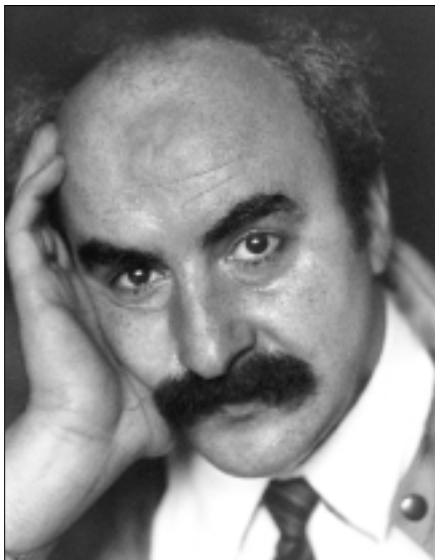
Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ОСОБИСТОСТІ

Що робить людину поетом

У чернівецькому палаці «Акаде-мічний» відбувся ав-торський вечір укра-їнського поета й пе-рекладача Мойсея Фішбейна, котрий довго проживав за кордоном, а нині працює і мешкає в Україні. Після завер-шення вечора п. Мойсей дав інтерв'ю «Голосу України».

— Вас змусили виї-хати з України 1979 року. Мені розповідав один дисидент, що лю-дина, яка керувала йо-го висилкою, ще не-давно обіймала керівні посади в силових структурах. Щось по-дібне було й з вашими «кураторами»? У вас це викликає якісь почуття?

— Коли по багатьох роках вимушених закордонних манд-рів я приїхав в Україну, то знайшов колишнього майора КДБ, який займався мною. Він не обіймав керівних посад, вийшов у відставку підполковником. Я призначив йому зу-стріч. Півгодини ми ходили Хрещатиком, розмовляли. І я зрозумів: для мене це було життя, а для нього — просто ро-бота. Сьогодні я не маю жодних почуттів до цієї особи. Я повернувся не до тих людей, а до України.

— Більшу частину життя ви прожили не на Буковині. І все-таки постійно повертаєтесь сюди. Що для вас Чернівці?

— Для мене є три міста: Чернівці, Київ, Єрусалим. Що для мене Чернівці? Це моє народження, моє дитинство, моє перше кохання, це найкращі роки мого життя... Я народив-ся тут, на розі вулиць Кривоноса та Першотравневої. Коли мене випхали з країни, десять років снівсь один і той самий сон: я підходжу до свого рідного будинку з різних боків. З того боку... з того... з того... І там, уві сні, я розумів, що це неможливо, що цього не буде ніколи — до смерті, до моги-ли, до труни. Прокидався, і в мене калатало серце. Цей сон припинився лише тоді, коли я вперше приїхав до України. Мене пам'ятає тут кожен камінчик, бруківка чернівецька мене пам'ятає. Мені хочеться взяти це місто на долоню і го-лубити його.

— Ви довго жили на Заході. Кажуть, між нами й «ними» ве-лика різниця. Які відмінності між менталітетом європейця і ук-раїнця?

— Європейського менталітету нема. Є німецький, фран-цузький, італійський тощо. Нема європейської культури. Є німецька, французька, італійська тощо. Можу вам сказати одне: менталітет німецького обивателя — це страшна річ. Мені дорожчі будь-який наш алкаш чи бомж, аніж німець-кий обиватель. Я беру на себе право твердити, що культур-на ситуація в Німеччині дуже погана. Пересічні німці не знають своєї культури, літератури, видатної колись ні-мецької філософії. Якщо запитаєте німецького обивателя, що він знає з німецьких письменників, він може знизити плечима і відповісти: «Нікого». І тому я не хочу, щоб у нас в Україні була така культурна ситуація, як у Німеччині. Адже в нас кожен може назвати бодай Шевченка, Лєсю Українку, Франка. А в Німеччині навіть Гете не всі наз-вуть.

— Тим часом європейці ставляться до України, як до чужої за світоглядом і політичною культурою країни. Як це можна змінити?

— На мою думку, ситуація може змінитися, якщо прези-дентом стане Віктор Андрійович Ющенко. Коли він стане президентом, й побачите, як зміниться ставлення до Укра-їни. Не можна йти у двох напрямках: розмовляти із Заходом, а оглядатися на Схід і навпаки. «Я не дволикий, — сказав Янус. — Я багатовекторний».

— Які сучасні українські літератори, літературні журнали подобаються вам?

— Я вже 25 років друкуюся в журналі «Сучасність». Я од-нолюб. Почав друкуватися ще тоді, коли «Сучасність» реда-гував видатний учений світового рівня — Юрій Шевельов. Либонь, тепер «Сучасність» — найкращий журнал в Україні. Хоча я друкуюся і в інших журналах — «Дніпро», «Всесвіт», «ПіК». У травні в «Сучасності» вийшла добірка моїх поезій, у «Всесвіті» має вийти величезна публікація — «Австрійська поезія в перекладах Мойсея Фішбейна». Хто мені подобаєть-ся із сучасних українських поетів? Ігор Ринарук. Нещодав-но ми поховали Миколу Степановича Вінграновського. Це був великий український поет. Настільки український, що часто не перекладуваний іншими мовами.

— Що робить людину поетом?

— Бог. Бог дає людині бути поетом.

— Якось Євген Євтушенко написав: «Поет в России боль-ше, чем поэт». Як би ви прокоментували цей вислів?

— Мені нецікаво коментувати Євтушенка. Нехай у Чер-нівцях це робить тугешній євтушенколюб пан Цидельков-ський. Але якщо вже запитали, то відповім: для мене не мо-же бути нічого більше, ніж український поет. Україна — це той край, де в сільських хатах висів портрет не царя й навіть не гетьмана, а поета Шевченка.

— Що найбільше вас зачіпає в Україні? Маю на увазі не по-літичні зауваження, а побутові спостереження звичайного гро-мадянина.

— У сучасній Україні проблеми політичні й проблеми сві-домості взаємопов'язані. Що мене зачіпає? Коли йду голов-ною вулицею моєї столиці — Хрещатиком, то почуваю себе як на окупованій території. Я не чую рідної мови. Україн-ської мови. Я не чую її на головній вулиці української сто-лиці. Україна має бути українською Україною. Як італійська Італія, французька Франція, німецька Німеччина. Тільки то-ді в Україні буде добре всім — насамперед українцям, а від-так і всім іншим, в Україні сущим — росіянам, євреям, мол-даванам, полякам, кримським татарам... Я вірю: Україна бу-де блискучою європейською державою. Так хоче Бог. Треба, щоб захотіли всі ми. Всі.

Сергій СУЛИМА.

ДАТИ

Справжні скарби

Волинський краєзнавчий музей, який відзначив своє 75-річчя, має 125 тисяч експонатів. Його філіями є Літератур-но-меморіальний музей Лєсі Українки в селі Колодажному, Музей волинської ікони і картинна галерея в Луцьку. Серед найцінніших експонатів музею — рукописи Лєсі Українки, її листи, датовані 1901 роком, зошит із записом народних пі-сень, які зробила поетеса з сестрою Ольгою в Колодажному. Справжнім скарбом можна назвати стародруки й документи на пераменті, що потрапили в музей у 1939—1940 роках із Олицького замку князів Радзівілів.

До ювілею відкрито виставку дарунків, які отримала ця збірка волинських старожитностей за останні роки.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

11 червня. Полтава. Ветеранів «Полтавагазвидобування»: колишнього інженера-геолога Володимира Панчишина, першого директора підприємства Едвара Мухамедзянова, інженера-технолога Івана Плутенка та провідного інженера Віктора Шила (зліва направо) напередодні 80-ї річниці початку видобування газу в Україні було нагороджено медалями ДК «Укргазвидобування» та преміями.

14 червня. Луганськ. Відкрився Центр ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження».

15 червня. Закарпаття. На Синевирському перевалі під час урочистих проводів отар на полонини було запалено традиційну ватру.

16 червня. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин відкрив інтерактивну виставку «Різні голоси — спільні цінності: британські медіа заради толерантності».

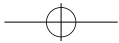
12 червня. Донецьк. У вибухо-технічній групі науково-дослідного експертного Центру при управлінні МВС на Донецькій залізниці пройшли навчання зі знешкодження схованих у речах вибухонебезпечних предметів.

13 червня. Севастополь. У рамках святкування 221-ї річниці від дня заснування міста голова Севастопольської міськдержадміністрації Леонід Жунько, Головнокомандувач ВМС ЗС України контр-адмірал Ігор Князь і перший заступник голови міськдержадміністрації Віктор Кудряшов поклали квіти до пам'ятного знака «220 років Севастополю».

17 червня. Під час засідання Верховної Ради України депутати прийняли зміни до Закону «Про Державний бюджет України на 2004 рік».

Україна олімпійська: 1952—2004

Перемогу 20-літнього киянина Володимира Кличка в Атланті однострійно визнали однією з найгучніших сенсацій ХХVІ Ігор. Адже нікому з європейців не вдалось узяти гору в суперництві суперважкоатлетів на олімпійському ринзі — золоті медалі в найпрестижнішій ваговій категорії незмінно діставалися чорношкірим майстрам шкіряної рукавички з Нового Світу. Та й Володимир в Атланті фаворитом аж ніяк не вважався, перемогу пророкували чемпіонів Європи і світу російської Лезіну, високо оцінювали і шанси американця Лоуренса Клей-Бея, другого номера світового аматорського рейтингу.

Але була людина, яка напевне знала, хто має стати триумфатором Олімпіади серед тяжковаговиків. Він не ворожив, не на прогнози астрологів спирався — знав і годі. Бо заздалегідь готував перемогу і змалечку виховував переможця.

Ідеться про наставника Кличка Володимира Золотарьова. Свого часу він був майстром спорту міжнародного класу, призером чемпіонатів СРСР, перемагав на турнірах за кордоном. Ставши тренером, у невеличкому своєму залі на стадіоні київського СКА виростив чимало боксерів, які здобули славу округові і клубу.

Широко відомим став Золотарьов, коли його вихованець Кличко завоював звання чемпіона світу з кікбоксингу. Це Кличко-старший — Віталій. Він і привів до Золотарьова брата, Володю. Тому виповнилося тоді 15. Важив він кілограмів 75 за зросту понад 190. Навів Володя рукавички, ввійшов у ринг, легкий спаринг вони з Віталієм для Золотарьова показали.

Ні, з першого погляду не можна було розгледіти в ньому майбутнього чемпіона. Не так побачив, як відчув Золотарьов — буде толк і з молодшого Кличка! Майже нічого ще не вміючи, він уже справляв враження справжнього боксера...

Однак йому треба було поваритися в одному боксерському казані з однолітками. І вирішив Золотарьов направити Володю до Броварського спортінтернату. Працював з Володею Олександр Поліщук, тренер досвідчений, тямущий. Звичайно, Золотарьов про молодшого Кличка не забував — за всієї своєї зайнятості з Віталієм на тренування до Броварів регулярно навідувався.

Юнак Кличко рідко коли програвав, однак і особливих боксерських чудес не показував — його наставники уникали форсажу, надивилися вони на боксерів, яких змолоту вивчили, як лимон.

І на «дорослому» ринзі не намагався Золотарьов гранично навантажити Володю — хотів, щоб зростав він природно, без непотрібних спуртів. У боксі, тим паче у важкій вазі, бажання перескочити через одну-дві сходинки може обернутися цілковитим падінням. А у 18 років якому хлопцю, звісна річ, не хочеться блиснути своїми хвацькістю і

силою, але Володя, як то кажуть, спав і бачив одну ціль — Олімпіаду в Атланті. І Золотарьов, як міг, «підігрив» свого вихованця у цьому ж дусі. Тому вони спокійно ставилися до результатів змагань, які розцінювали як проміжні.

Навіть коли Володя завоював право виступати на чемпіонаті Європи, і там, у Данії... геть чисто програв Лезіну, в нього не було жодного розчарування. Володя казав, що тепер точно знає, як треба працювати з Лезіним, як перемогти його на олімпійському ринзі. Можливо, в нього тоді ще не було стовідсоткового розуміння, як узяти гору над головним конкурентом, але Золотарьова тишила націленість Володі на перемогу.

В Атланті жереб у першому ж бою звів Кличка з Клей-Бем. Побоявалися вони з Золотарьовим одного — упередженості суддів. Та все минулося. Володя не встравав в обмін ударами, і Лоуренса, схоже, пригнічувала впевненість, з якою суперник вів двобій. Перевагу в два очки Кличко утримав, американці, щоб не мучило сумління, подали протест, але апеляційне журі однострійно його відхилило.

Вийшов потім Володя на чорношкірого шведа Атиллу Левіна, його бої вони з Золотарьовою перегнали, і вирішено було сили і нерви марно не витратити, постаратися завершити все в першому раунді. Так і вийшло —через хвилину 43 секунди рефері зупинив бій за огляду на очевидну перевагу Кличка.

Затим був Лезін. На цей бій прилетів до Атланти Віталій — повболівати за брата. Золотарьова навіть трохи непокоїло, що Володя був надто спокійний за результат двобою... Однак самовпевненим не здавався, вів бій твердо. Лезін немов на стінку шпорував наравжес. Остаточний рахунок був 4:1 на користь Кличка.

На фінальний бій із шапкозакладательським настроєм виходити було не можна — цей кремезний, майже в 140 кілограмів вагою Паї Вольтфрам з Океанії мав неабияку реакцію, удари тримав, як скеля, і міг добряче зачепити, якщо спіймаєш гаву. Але Володя був не за роками обачливий, нічого не форсував, після двох раундів навіть поступався — 2:3, але у третьому суперникові, що втрачав си-

ІМЕНА

Володимир Кличко

ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Володимир Кличко — перший український і європейський боксер, котрий за всю історію Ігор виграв золоту олімпійську медаль у суперважкій ваговій категорії 1996 року в Атланті, США.

ли, не було чим відповісти на п'ять точних ударів Володимира Кличка...

Пропозиції про перехід у професіонали надходили Володимирові, кажуть, мало не біля підніжжя олімпійського рингу. Залучити до своєї «стайні» молодого бійця з прекрасним боксерським вишколом і званням олімпійського чемпіона хотів багато хто з відомих промоутерів.

Та й опанувати нюанси професіонального боксу найкраще в молоді роки, коли боксер ще не нахапав надто багато ударів «по організму», коли ще не в'їлася у плоть і кров бійця аматорська манера вести бій з її ухилами, нирками, «обіграванням» супротивника та іншими пустими витратами енергії. Та й перехід до профі не потребував від

Володі докорінної перебудови: змалку привчався він до дуже ошадливої манери ведення двобою, до захоплення ініціативи з перших його секунд, до ставки на акцентований удар.

Рішення про перехід у професіонали брати разом зі своїм наставником Володимиром Золотарьовим прийняли восени 96-го. І вибір свій зупинили на гамбурзькому клубі «Юніверсул». Відтоді Володимир Кличко на професіональному рингу провів 43 бої, у 40 з яких переміг. Його кар'єра професіонала, як вважають багато фахівців, у самому розпалі, і головні перемоги Володимира ще попереду.

Олександр БАШКАТОВ.
На фото: Володимир Кличко в Атланті.

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 04.06.2004 р., у справі № 23/104-Б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче об'єднання "Експо Трейд ЛТД" (02002, м. Київ, вул. М. Раскової, 17, рах. № 26002314001 в АБ "Енергобанк" МФО 300272, код ЄДРПОУ 24366912).

Ліквідатором банкрута призначено Шевчука Олега Вікторовича, (03113, м. Київ, пр-т Перемоги, 57, 10-й поверх, тел.: (044) 495-21-18, 495-21-19, 495-21-20), ліцензія: серія АА № 250276 від 18.01.2002 року.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 11.05.2004 р. по справі № Б 24/62/04 Приватне підприємство «Плутос», м. Кривий Ріг, вул. Громова, 23, код ЄДРПОУ 30442870, р/р 26008101163001 в АКФ «Уксоцбанк», МФО 305619 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційна процедура. Ліквідатором підприємства призначена арбітражний керуючий Ромашко Роза Миколаївна. Ліцензія № АА 630128 (49070, м. Дніпропетровськ, вул. Московська, 6, кв. 301, 305. Тел. (8056) 778-12-49, 778-12-46).

Господарським судом Донецької області ухвалою від 27.02.2004 р. порушив справу про банкрутство № 42/45Б Відкритого акціонерного товариства Автотранспортне підприємство «Транспортник», ЗКПО 21957920 (83022, м. Донецьк, вул. Гладковського, 6. 9, р/р 26003225102923 у Донецькій обласній філії АКБ «Укрсоцбанку» м. Донецьк) та ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Галуниця Д. Г., ліцензія № 419467.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ - 27, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 01.06.2004 р. у справі № Б 24/8/04 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «Аякс ЛТД» (м. Кривий Ріг, Дніпропетровської області, вул. Кропивницького, буд. 42, код ЄДРПОУ 13452896) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вернигора Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818, тел. (0564) 72-19-65, 71-21-17.

Господарський суд Кіровоградської області постановою від 25 травня 2004 року у справі № 14/127, визнав закриті акціонерне товариство «Укragроvnешторгцентр» (код ЄДРПОУ 24712188, юридична адреса: 25013, м. Кіровоград, вул. Глінки, 3) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Салатова С. В., ліцензія АА № 047823 від 19.10.2001 року (м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 4, корп. 1, тел. (0522) 32-05-01).

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) ухвалою від 16 лютого 2004 р. порушив справу № 8/55 про банкрутство колективного підприємства «Галицький райсількомунгосп», адреса: 37300, Полтавська область, м. Гадяч, вул. Гагаріна, 57а, р/р 26009337 в Гадяцькій філії АК «Полтава-Банк», МФО 331360, код 05442607. Розпорядником майна призначено Кривоніс Петра Петровича (ліцензія № 353 від 22.01.2001р. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жиланська, 58-6) порушив справу № 70/116-04 про банкрутство Приватного підприємця Фурсенко Вікторії Василівни (09100, м. Біла Церква, вул. Леваневського, 75, кв. 19, ідент. Номер 2524304226, р/р 26005385503711 в Білоцерківському віділенні АКБ «Укрсоцбанк», МФО 321046). Розпорядником майна призначено - Гусара Івана Олександровича, ліцензія № 719858 від 04.03.2004р., видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України, адреса: м. Київ, вул. Підлісна, 5/21, кв.2

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1), ухвалою від 26.03.2004 р. порушено провадження у справі № 2/92-Б про визнання банкрутом боржника - сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Зоряне», с. Черна, Старокостянтинівського району, Хмельницької області. Код № 23841825, розрахунковий рахунок № 26005301264, МФО 375166. Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Білика Володимира Анатолійовича, м. Старокостянтинів, Хмельницької області, вул. Попова, 15, квартира 63, ліцензія № 487801 серія АА від 18.04.2003 р.) Всі заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, б. 3а) ухвалою від 09.06.2003р. порушив справу № 10/2026 (11/396) про банкрутство Державного відкритого акціонерного товариства «Ремонтно-механічний завод» ДП ДХК «Луганськвугілля» (94300, Луганська обл., м. Перевальськ, вул. Дзержинського, б. 25; р/р 26008301180069 в ПІБ м. Альчевськ, МФО 304342, код ЗКПО 00179016). Арбітражним керуючим призначено Хорошевського Михайла Георгійовича, (ліцензія АА № 047656 від 26.07.2001р.), що мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Челюскінців, 143/85. Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються в 30 денний строк з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Сумської області № 7/52-04 від 30.04.2004 р. порушено провадження у справі про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Присеймське» (41655, Конотопський р-н, Сумської обл., смт. Дубов'язівка, вул. Трудова, 48, ід. код 02888024, р/р 2600330130128, Конотопське відділення № 246 ОБ, МФО 337654).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Пономарьова Ігоря Іллча (41600, Сумська обл., м. Конотоп, вул. Лазаревського № 15/2, ліцензія серії АА № 558347 від 29.10.2003 року).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування даного оголошення.

Постановою Господарського суду Херсонської області від 03.06.2004 р. у справі 5/64-Б ТОВ «Промінь» (код ЄДРПОУ 00449697 юридична адреса: 75035, с. Садове. вул. 3. Космодем'янської — 3-а, Білозерського р-ну, Херсонської області) визнано банкрутом, та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кравчука Володимира Антоновича, адреса: с. Садове, Ювілейна, 21, телефон 8-247-46-2-23.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Кошубинського, 2а) ухвалою від 05.05.2004 р. порушив справу № 10/101 про банкрутство Закрито акціонерного товариства «Закарпатське обллпаливо», (88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Ш. Петефі, 14) п/р 260003012001 в АК «Національний кредит», МФО 312624, код ЄДРПОУ 01881764). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бахтина Віталія Віталійовича (ліцензія АА № 419493 від 10.12.2002р., Закарпатська обл., м. Ужгород, пр. Свободи, 50/77). Заяви кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом 30 днів із дня опублікування оголошення.

ДОЛІ ЛЮДСЬКІ

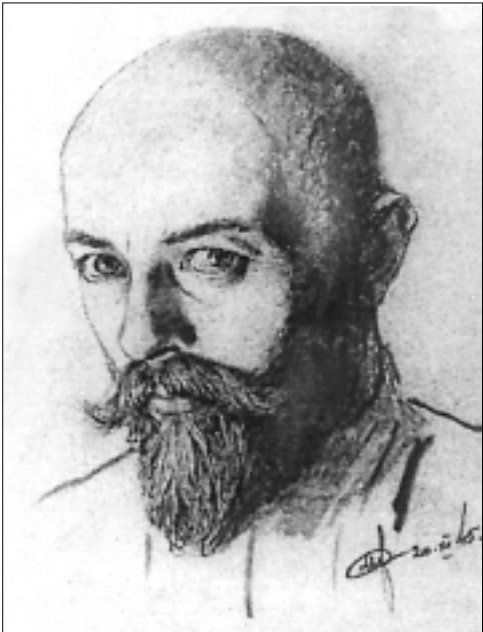
Краєзнавець Анатолій Микитович Карп'юк із Костополя започинав немало білих плям у біографії Ніла Хасевича, талановитого українського художника, випускника Варшавської Академії, уродженця села Дюксин Костопільського району.

Ніл Хасевич — автор альбомів «Волинь у боротьбі», «Графіка в бункерах УПА», його творчість високо оцінено у світі. Хасевича (псевдо Бей-Зот) вважали головним художником Української повстанської армії, тому для радянської влади він був «ворог народу». Особливо полювали на митця після того, як у 1951 році поширили у США серед журналістів та делегатів сесії Генасамблеї ООН малюнки з альбому «Волинь у боротьбі». Хасевич прийняв смерть від енкаведистів у бункері, який одночасно слугував йому за майстерню. Це сталося 4 березня 1952 року на хуторі біля села Сухівці...

— Я простежив долю не лише художника, а і його рідних, — розповідає Анатолій Карп'юк. — Мати його, Феодотія Олексіївна, загинула у транспортній пригоді. Батька, диякона Антонія, вбили фашисти у 1943 році в Дюксині. Молодшого брата Антонія знищили фашисти весною 44-го, а старшого, священика УАПЦ Федора, радянська влада у 1945 році загнала в Сибір.

Та я не втрачав надії знайти когось із їхнього роду. І ось у травні минулого року одержав із Київщини листа від дочки Федора — старшого брата Ніла Хасевича, Агнії Білоцької. Вона писала: «У травні 1945-го батька арештували, дали п'ятнадцять літ каторги і вислали у том-

ські, потім воркутинські табори, де він пробув до січня 1956-го. В таборах переїс інсульт. Мріяв повернутися в Україну, але помер на чужині весною 1957-го. Аж 1991-го його посмертно реабілітували». Постраждала і сім'я Федора Хасевича. Його дружину та п'ятнадцятилітню

Без вини винуваті

Агнію у 1947 році позбавили майна, вивезли у Кемеровську область працювати у вугільній копальні. Старша дочка Федора, Наталка, загинула дев'ятнадцятирічною у лавах УПА.

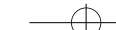
А ось спогади Агнії про свого дядька Ніла Хасевича: «На жаль, спогадів у мене про татового брата небагато, бо я була маленькою. Але коли він приїздив до нас на Тернопільщину, йому завжди хотілось повчити нас із сестрами малювати. А нас було троє: Наталя, Галя і я. Звідки мені, малій, було знати, що дядько — талановитий художник. Пам'ятаю, як дядько Ніл намагався залізити на сливу і нарвати плодів, щоб нас почастувати, але не зміг. Я це бачила і щиро йому співчувала: у нього не було однієї ноги, ходив на протезі, з паличкою». Додам, що пізніше для Ніла Хасевича повстанці пристосували велосипед, на якому він долав відстані...

Іскра волелюбства Хасевичів не згасла. Вона передалася і Агнії, це видно з її листа: «Мое дитинство — це війна, юність — заслання в Сибір, зрілі роки — повернення в Україну. Все когось боялась, була без вини у чомусь винна. Вдячна Богу, що довелося пожити в незалежній Україні, хоч і не все ще у нас гаразд».

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: автопортрет Ніла Хасевича.

Залізна логіка сміху

(Початок на 3-й стор.).

Під час відкриття виставки першим привітав його з цією подією керівник обласної афганської організації Павло Ментов. Вознюк — теж учасник тої війни. Вирушив туди добровільно, вільнонайманим — у пошуках романтики, бо змудився від розміреного спокійного життя. Тоді, у 1986-му, йому було двадцять вісім і працював він на приладобудівному підприємстві.

З дитинства звик до мандрівного життя від «точки» до «точки», бо народився в Узбекистані в родині військового. Вирушаючи до Афганістану, взяв із собою величезну валізу, в якій були навіть акварельні фарби. Здатність малювати відкрив для себе за дописи незвичних обставин. Відзначив свій одинадцятий день народження, на підвіконні грав магнітофон — і раптом у нього шарахнула блискавка. Перепало й Василю. А в лікарні, де робити не було чого, зрозумів, що малювати подобається. Та в Афганістані валіза з фарбами не доставляла навіть пункту призначення — Джелалабада: він їхав у бетее-рі, а «Урал», де вона лежала, наско-ничив на міну.

Під час виконання інтернаціональної місії ким тільки не був — від будівельника до кочегара. А час творити настав, коли потрапив до госпіталю. Не було навіть паперу, тож на звороті топографічної карти малював шаржі на поранених, щоб розвеселити

Мал. Василя ВОЗНЮКА.

побратимів. Отоді, каже, й відчув, що його покликання — карикатура. З усмішкою згадує про відповідальне завдання, після якого афганські вояки почали ходити строем «не з тої ноги». Просто доручили проілюструвати статут збройних сил Афганістану, а він зобразив стройові прийоми... в дзеркальному відображенні.

1988 року повернувся додому, а вже наступного став автором твору, що здобув визнання: Пегас, запряжений у плуг у вигляді пера, яким трудяга-журналіст оре газетну ниву. Кілька разів посідав перші місця в конкурсах карикатур «Приватне підприємництво України». Був лауреатом міжнародного конкурсу «Карлюка», Першого Московського фестивалю карикатур, міжнародного конкурсу «Технологія» у Загребі. Подобався йому назва спеці-

ального призу Сталепромишлової компанії, який здобув на конкурсі в російському Єкатеринбурзі, — «За залізну логіку». Одержав В. Вознюк і спеціальний приз «Голосу України».

Були й зовсім унікальні роботи. Наприклад, запросили взяти участь у благодійному проєкті — оформленні популярної книги про вагітність, що вийшла під патронатом короля Бельгії. Спробуйте придумати карикатуру на таку специфічну тему! Торік Вознюк намалював два шаржовані портрети англійської королеви Єлизавети II — аквареллю та олією, які зберігаються тепер у Букінгемському палаці.

Прикордонники, як і афганці, теж вважали Вознюка своїм: нагородили сержанта запаса грамотою і пам'ятною медаллю. По-перше, служив на кордоні, по-друге, на ентузіазмі допомагає

створювати музей історії прикордонних військ. А колеги по творчому цеху нагадали: карикатурист — це прикордонник, який перебуває на кордоні між підсвідомістю та свідомістю і своєю холодною рукою ловить ті думки, які пересуваються із підсвідомості у свідомість.

Василь зізнався, що любить філософські карикатури, над якими треба поворушити мізками. З газетами останнім часом співробітництво в нього не складається, бо довелося б, як каже, взяти участь у війні чорних піарів, а він хоче бути об'єктивним. Сьогодні Вознюк — головний художник «Асоціації КВК України». Є в нього така мрія: створити сучасну історію України у веселих малюнках.

— Василя добре знають у світі, а в Україні — менше, — визнає головний художник «Перцю» Олексій Кохан й пообіцяв виправити цю несправедливість — для початку дати в журналі вернісаж.

А як нині справи на ниві карикатури в цілому по Україні? Володимир Казаневський переконаний: цей жанр відроджується. Цього року вийшло друком уже три альбоми карикатур, а до того за весь час незалежності — жодного. Українські карикатуристи на престижних міжнародних виставках і конкурсах у 40 країнах світу завоювали не менш як 700 нагород.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Тепер уже дійшла черга і до нашого лідера фотоперегонів **Володимира Пузанова**. Він, як завжди, виявився на гуморній висоті. Принаймні дві його «примочки» варті десяти балів: **Це морозиво із молока з-під тих самих літаючих корів, у яких життя більше!**

Для тих шасливчиків, хто не дивиться «ящик» і не відає, що таке реклама, пан Володимир пропонує мрію росіянина: **Збулась нарішті мрія росіянина: тепер горілку можна не тільки пити, але нею ж і закушувати...**

Курінний нагадує, що у **Володимира Пузанова** вже 40 балів. І тим, хто збирається наздоганяти лідера, він дає шанс: помізкувати над іще одним кумедним знімком. Свої варіанти надсилайте в «Курінь» із позначкою «Собаче життя». На переможців конкурсу чекають не менш кумедні, але цінні призи.

НАЛИЗАВСЯ...

Ні, чужої слави курінному не потрібно! Оцей заголовок не просто заголовок до замітки, а один з варіантів Володимира Пузанова до гуморного фото. Просто і зі смаком! На всі 8 %! Але про цього пожирача конкурсних балів поговоримо трохи пізніше. Зараз же, для апетиту, «поласуємо» бульбашкою **Олексія Коробейника**.

Розповіді її надихнула «продовольча» тематика наших веселих змагань.

Отже... Року 1962-го чи 1963-го приїхали в Архангельськ, столицю деревообробної та паперової промисловості СРСР, знамениті українські актори-гумористи **Юрій Тимошенко** та **Юхим Березін** — Тарапунька і Штепсель. Актори в ті часи жили бідно, перед кон-

цертами обідали в номері готелю, часто-густо навіть самі собі щось варили чи пекли.

Пішли й наші улюбленці публіки до продовольчої лавки.

— Нам полкило вермишели, — звернувся до продавщиці Штепсель.

Та зважила. — Загорніть, будь ласка, — по-українськи ввічливо звернувся Тарапунька.

Дівчина розвела руками. — Юра, нагнись, что-то скажу! — Штепсель до Тарапуньки.

Тарапунька нагнувся. Штепсель миттю зірвав з нього солом'яного бриля: — Давай сюда.

Продавщиця незворушно зсипала вермішель у бриль. Актори так само незворушно

пішли з магазину, несучи дорогий продукт у брилі.

А ввечері в обласному театрі драми цю картинку обіграли і видали в зал. А там — увесь керівний цвіт області, концерт уперше з Архангельська транслювали на всю Росію.

Другого дня в кожен, навіть маленький сільський магазин завезли з архангельських паперових комбінатів по великому рулоно обгорткового паперу... А невдовзі перший секретар Архангельського обкому партії, який напередодні зробив ура-доповідь про успіхи області на Політбюро ЦК КПРС, застрелився. Та це вже, мабуть, інша історія.

Робимо висновок: сміх, як і алкогольне морозиво, — це вбивча сила! Цієї ж думки дотримується постійний учасник конкурсу **Василь Момотюк**. За що і отримує свої кровні 3 бали. Загалом же пан Василь досміявся вже до 16! А ось його варіант:

...І треба було оце ще одну порцію брати?! Але Микола ж: давай за «Шахтар», давай за «Шахтар»...

А як вам оце: **Заморозки в голові бувають не тільки в травні...**

За «заморозки» **Раїса Тимошейко** з Рівненщини отримує свою першу п'ятірку!

Фото Софії Каліновської.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Вакансії

Кизяківському цирку-шапіто потрібні на постійну роботу клоуни. Вождики адміністрації приймаються поза конкурсом.

Офіціоз

І. Товстобрюх знає в натурі, кого треба замочити, кого нагородити, що прихватувати в першу чергу, де зберігати відмиті мільйони та ще багато чого, за що його й було призначено радником вождя.

Цить, капосне!

Конституція у Березі Рябкової Кістки є? Є! Гарант Конституції є? Є! Конституційний Суд є? Є! То чого ж тобі, скотино, ще не вистачає?

Факт

Успішний провал.

Піх-пах-новина

Уряд Берега Рябкової Кістки на гонку озброєнь, на щастя, вже не витрачає ані копійки. Усі вивільнені кошти йдуть на знищення власного народу.

Олександр ПЕРЛЮК.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Формула позолоти

Михайло Чечетов, Голова Фонду держмайна:

— Моя ручка, якою я підписував цей документ (акт купівлі-продажу «Криворіжсталі». — Черг.), коштує гривню...

Від чергового:

— Ось чому в народі кажуть: позолоти ручку! (Ця позолота коштує 4 млрд. 260 млн. гривень плюс 1 гривня на ручку пана Чечетова.)

Хто шукає можливості...

Віктор Янукович, Прем'єр-міністр України:

— Хто буде з політичних мотивів заважати об'єднанню навколо справ, будемо шукати можливості поставити його на місце засобами, яких немає у світовій енциклопедії.

Мал. Віктора КУДІНА.

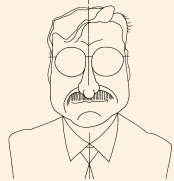
Від чергового:

— У світовій енциклопедії, можливо, й немає, а ось у Великій Радянській — вже є напевне. Між буквами В — «відкручувати» і Я — «яйця».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Дощі йдуть не там, де просять, а де сіно косять

22 червня — Кирила. Зацвіла липа — на тепло й сонячне літо. Шедрий буде медозбір.

24 червня — Варфоломія і Варвари. З цього часу починає коротшати день. Варфоломія і Варвари дня украли, а до ночі доточили.

25 червня — Онуфрія, Онопрія. День літнього сонцестояння. Це останній термін посівів гречки. На Онопрія ясні роси — на добрий врожай.

Прикмети червня

■ Вранці роса й туман — на добру погоду; що більше роси, то жаркіший день; немає роси ввечері та вночі — вішування дощу.

■ Якщо краплини роси висять на сімисіньких кінчиках травинок чи листків — буде дощ.

■ Якщо сонце при сході яскраво-червоне, але незабаром заховається за хмару — невдовзі занегодить.

■ Якщо мурашки лаять по землі, а мурашника поблизу немає — через добу збереться на дощ.

■ Поникли квітки картоплі — бути негоді.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефон — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефон — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011111.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»